दैनिक

महावृत्त

ई - मेल dainikmhavratt@gmail.com

संपादक : अशोक हनवते.मो.९४२१०९४९९१,७२६४०७९९९०

लातूर वर्ष ३ रे अंक १०३ वा रविवार दि.०३ सप्टेंबर २०२३ पृष्ठे ४ स्वागत मूल्य २ रू.

Bharat Chandak
SATYA ELECTRICALS
POLYCAB Roscolo legrand HAVELLS L&T SWITCHGEAR INDO ASIAN
Finolex KOLORS USHA PHILIPS GreatWhite SIEMENS
Tapadia Market, Chain Sukh Road, Latur-413512
Ph :(O) 243678, 244458, 250776, (R) 242018
Email:satyaelectricals@rediffmail.com

मराठा आंदोलकांवरील लाठीमाराच्या निषेधार्त लातुरात कडकडीत बंद

- भव्य मोटारसायकल रॅलीने मराठा कार्यकर्त्यांचे बंदचे आवाहन

लातूर - जालना जिल्ह्यातील अंबड तालुक्यातील अंतरवाली सराटी येथे शुक्रवारी १ सप्टेंबर रोजी मराठा आरक्षणाच्या मागणीसाठी गेल्या पाच दिवसापासून आंदोलन करीत असलेल्या आंदोलकावर पोलिसांनी केलेल्या अमानुष लाठीहल्ल्याचे तीव्र पडसाद लातूर शहरातही उमटले. सदर लाठीहल्ल्याच्या विरोधात आज २ सप्टेंबर रोजी लातूर शहरात तीव्र संताप व्यक्त करण्यात आला. हजारोंच्या संख्येने मराठा कार्यकर्त्यांनी शहरातील विविध भागातून मोटारसायकल रॅली काढून या हल्ल्याचा निषेध करून लातूर शहरात कडकडीत बंद पाळण्यात आला. या रॅली च्या माध्यमातून व्यापारी, दुकानदार, शाळा, कॉलेजेस, इतर व्यवसाय बंद करण्याचे आवाहन करण्यात आले होते. एसटी महामंडळाची बस वाहतूकही बंदच होती. लातूर शहरातील मराठा कार्यकर्त्यांनी तीव्र शब्दात निषेध केला. शहरातून मोटारसायकल रॅली काढून शासनाच्या, सरकारच्याविरोधात प्रचंड घोषणाबाजी केली. आणि रॅलीचा समारोप छत्रपती शिवाजी महाराज चौकात करण्यात आला. या रॅलीमध्ये विशेषतः मराठा विद्यार्थ्यांची संख्या लक्षणीय होती. बंदच्या पार्श्वभूमीवर शहरातील अनेक हॉटेल, दुकाने, व्यवसाय सकाळी उघडलीच नाहीत. लातूर येथील कृषी उत्पन्न बाजार समितीचा सौदा निघाला नाही.

आडत बाजार बंद होता तर एस. टी. महामंडळाने लातूर येथून एकही एस. टी. पुढील आदेशापर्यंत बसस्थानकाबाहेर काढायची नाही, असा निर्णय घेतल्याने संध्याकाळपर्यंत तरी एस. टी. वाहतूक पूर्णपणे बंद होती. बंदच्या दरम्यान कोठेही अनुचीत प्रकार घडल्याचे वृत्त नाही..

जनतेचे लक्ष दुसरीकडे वळविण्यासाठी सरकारच्या आदेशानेच मराठा आंदोलकांवर लाठीहल्ला

मुंबई : इंडियाच्या बैठकीपासून जनतेचे लक्ष दुसरीकडे वळवण्यासाठी आरक्षणाची मागणी करणा-या मराठा समाजातील निर्दोष बांधवांवर लाठीचार्ज करण्यात आला. हा लाठीचार्ज सरकारच्या आदेशानेच झाल्याचा आरोप काँग्रेसचे प्रदेशाध्यक्ष नाना पटोले यांनी केला.

जालन्यात मराठा समाजाच्या आंदोलकांवर पोलिसांनी केलेल्या लाठीहल्ल्यासंदर्भात नाना पटोले प्रसार माध्यमांशी बोलताना महायुती सरकारवर सडकून टिका केली. देशभरातील महत्वाच्या पक्षांचे नेते मुंबईत इंडिया आघाडीच्या बैठकीसाठी आले असताना या बैठकीचा संदेश देशभर जाऊ नये यासाठी भाजपाने जालन्याची घटना घडवून आणली, त्याचा त्यांनी निषेध केला. पोलिसांच्या लाठीहल्ल्यात अनेक लोक जखमी झाले आहेत.

राज्यात तणावाची स्थिती निर्माण झाली आहे, हे सर्व सत्तेतील हुकुमशाही व्यवस्थेचा परिणाम आहे. सरकारच्या आदेशाशिवाय पोलीस एवढे धाडस करणार नाहीत, असे सांगत या घटनेला जबाबदार असणा-यांवर कारवाई झालीच पाहिजे, अशी मागणीही त्यांनी केली.

सत्तेत आल्यावर २४ तासात आरक्षण देण्याच्या वल्गणा देवेंद्र फडणवीस यांनीच केल्या होत्या. धनगर, मराठा समाजाला आरक्षण देतो अशी आश्वासने फडणवीस यांनीच दिली होती, मग आता त्या आश्वासनांचे काय झाले, सत्तेत येऊन वर्ष झाले अजून का आरक्षण दिले नाही, असे प्रश्नही पटोलेंनी उपस्थित केले. ओबीसी समाजाच्या आरक्षणाचा घोळ सुद्धा फडणवीसांनीच घातला आहे आणि विरोधकांवर उलटे आरोप करतात. याला चोराच्या उलट्या बोंबा म्हणतात, अशी टीका करत जनतेने भाजपाचा खरा चेहरा ओळखला असून भाजपला सत्तेतून बाहेर काढण्याचा निर्णय जनतेने घेतला असल्याचे पटोले म्हणाले.

काँग्रेसची आजपासून जनसंवाद यात्रा

केंद्र व राज्य सरकारच्या भ्रष्टाचारी, हुकूमशाही व जुमलेबाजीचा पर्दाफाश करण्यासाठी काँग्रेस उद्या, ३ जानेवारीपासून राज्यभरात जनसंवाद यात्रा सुरु करणार आहे. राज्यातील पाच विभागातील गाव, खेडे, तालुका, शहर या सर्व भागातून एकाचवेळी ही यात्रा काढली जाणार आहे. जनतेशी थेट संवाद साधत त्यांच्या समस्याही ऐकून घेतल्या जाणार आहेत, अशी माहिती नाना पटोले यांनी दिली.

पूर्व विदर्भात विदर्भात पटोले यांच्या नेतृत्वाखाली ही यात्रा निघणार असून वर्धा जिल्ह्यातील आष्टी येथून ते पदयात्रेची सुरुवात करत आहेत.

परंडा कडकडीत बंद ; रास्ता रोको ; निषेध तहसिलदार यांना निवेदन

*परंडा / दत्ता नरुटे :- सराटी अंतरवाली फाटा (ता. अंबड जि.जालना) येथे मराठा आरक्षण मागणीसाठी आमरण उपोषण सुरु असताना मराठा आंदोलकावर लाठीचार्ज व गोळीबार करणाऱ्या पोलीस प्रशासनावर कार्यवाही करण्यात यावी . या मागणीचे निवेदन सकल मराठा समाजाच्या वतीने शनिवार (दि. २) परंडा तहसिलदार घनश्याम आडसूळ यांना देण्यात आले . यावेळी पोलीस निरिक्षक विनोद इज्जपवार उपस्थित होते .दरम्यान छत्रपती शिवाजी महाराज चौक येथे रास्ता रोको आंदोलन करण्यात आले व लाठीचार्ज घटनेचा व राज्य सरकारचा तीव्र निषेध करण्यात आला . तसेच आरक्षणाची जोरदार मागणी करण्यात आली . यावेळी विविध राजकीय पक्ष , संघटना व पदाधिकारी यांनी सहभागी होऊन पाठिंबा दिला . तसेच परंडा शहर व तालुका कडकडीत बंद ठेवण्यात आला होता बससेवा ठप्प होती . यावेळी पोलीस बंदोबस्त चोख होता .

मुख्यमंत्री यांना तहसीलदार यांच्या मार्फत दिलेल्या निवेदनात म्हटले आहे कि , शुक्रवार दि . १ रोजी सराटी अंतरवाली फाटा ता. अंबड जि. जालना येथे मराठा आरक्षण आंदोलनातील मराठा समाजातील महिला, मुले, तरूण तसेच वृध्द आंदोलकावर संबंधित पोलीस यंत्रणेने बेछुट व अमानुष लाठीचार्ज करून अनेक आंदोलकांना गंभीर जखमी केले व नाहक हवेत गोळीबार करून मराठा समाजामध्ये दहशत निर्माण करण्याचा प्रयत्न केला आहे. मराठा आंदोलकावर बेछुट लाठीचार्ज करणाऱ्या संबंधित यंत्रणेची सखोल चौकशी करून त्यांच्यावर गुन्हे दाखल करण्यात यावेत .

राष्ट्रवादी काँग्रेस महिला आघाडी जिल्हा शहर कार्याध्यक्षपदी पदी सौ मधुबाई मोहन शिंदे यांची निवड

लातूर :- राज्याचे उपमुख्यमंत्री अजित दादा पवार राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्षाचे अध्यक्ष सुनीलजी तटकरे राष्ट्रवादी काँग्रेस महिला आघाडी अध्यक्ष रूपालीताई चाकणकर राज्याचे क्रीडा व युवक विकास मंत्री ना. संजय बनसोडे,शिक्षक आमदार विक्रम काळे, आमदार बाबासाहेब पाटील यांच्या मार्गदर्शनाखाली आणि महिला सरचिटणीस विधीज्ञ रवी प्रभा खादीवाला, लातूर शहराध्यक्ष मकरंद सावे, जिल्ह्याचे राष्ट्रवादी महिला आघाडी अध्यक्ष सौ मीनाक्षीताई शिंगडे, उपाध्यक्ष घोषणा बानू, दिपाली आवटे, ग्रामीण जिल्हा कार्याध्यक्ष शहराध्यक्ष प्रणिता ताई सूर्यवंशी यांच्या सहकार्याने सौ रूपालीताई चाकणकर यांनी शासकीय विश्रामगृह लातूर येथे नियुक्तीपत्र देऊन लातूर जिल्हा शहर कार्याध्यक्षपदी सौ मधुबाई मोहन शिंदे यांचे नियुक्ती केली आणि पुढील कार्यासाठी शुभेच्छा दिल्या यावेळी लातूर शहर चिटणीस अश्विनी माने, कल्पनाताई बाबर, सुषमा पाटील, आरुषी सोनवणे, प्रदेश सचिव सुरेखाताई पाटील,शहर कार्याध्यक्ष प्रशांत पाटील, मयूर जी बनसोडे,लाला सुरवसे, नवनाथ अल्टे,सोहम गायकवाड, जितेंद्र गायकवाड, जहांगीर शेख, फिरोज शेख, मयूर जाधव, ओबीसी सेलचे जिल्हाध्यक्ष एडवोकेट राजेश खटके, विशाल विहीरे, विशाल आवडे, आनंद नारागुडे, बालाजी चौरे,जनहित आरोग्य संघटनेचे अध्यक्ष अमोल शिंदे आदींनी अभिनंदन करून पुढील वाटचालीस शुभेच्छा दिल्या

इंडिया आघाडीतून पंतप्रधानपदाचा चेहरा राहुल गांधी? सर्वेक्षणात लोकांचा २९ टक्के कौल

नवी दिल्ली : लोकसभा निवडणुकीसाठी काही महिन्यांचा अवधी राहिला आहे. सत्ताधारी आणि विरोधकांनी निवडणुकीसाठीची तयारी सुरू केली आहे. देशात मुदतपूर्व निवडणुकांपासून 'एक देश, एक निवडणूक' अशीही चर्चा सुरू आहे. दोन दिवसांपूर्वी मुंबईत विरोधी पक्ष आघाडीची बैठक झाली. ज्यामध्ये विरोधी पक्षांनी एकत्र निवडणूक लढवण्याचा निर्धार केला.

विरोधकांच्या या बैठकीत विरोधी आघाडी समन्वयक किंवा पंतप्रधानपदाच्या उमेदवाराचे नाव जाहीर करण्यात आले नाही. इंडिया आघाडीच्या नेत्यांनी त्यांच्याकडे पंतप्रधानपदासाठी अनेक दावेदार असल्याचे म्हटले आहे. या मुद्द्यावर 'सी व्होटर'ने एक सर्वेक्षण करण्यात आले असून लोकांचा कौल जाणून घेण्याचा प्रयत्न करण्यात आला.

'इंडिया' आघाडीत पंतप्रधानपदाचा दावेदार कोण?

या सर्वेक्षणात इंडिया आघाडीकडून पंतप्रधानपदाचा दावेदार कोण, असा प्रश्न करण्यात आला होता. या सर्वेक्षणात आश्चर्यजनक माहिती समोर आली. सर्वेक्षणात सहभागी झालेल्या २९ टक्के लोकांनी काँग्रेस खासदार राहुल गांधी यांची निवड केली. तर ९ टक्के लोकांनी दिल्लीचे मुख्यमंत्री अरविंद केजरीवाल यांचे नाव घेतले.

याशिवाय ६ टक्के लोकांनी बिहारचे मुख्यमंत्री नितीश कुमार, ३ टक्के लोकांनी समाजवादी पक्षाचे अध्यक्ष अखिलेश यादव, ३ टक्के जणांनी पश्चिम बंगालच्या मुख्यमंत्री ममता बॅनर्जी, ६ टक्के शिवसेना (ठाकरे) प्रमुख उद्धव ठाकरे यांचे नाव घेतले. तर ४० टक्के लोकांनी यापैकी काहीही सांगितले नाही आणि ४ टक्के लोकांना माहीत नसल्याचे सांगितले.

सोशल मीडिया, सायबर क्राईम व डायल ११२ यासंबंधी विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन

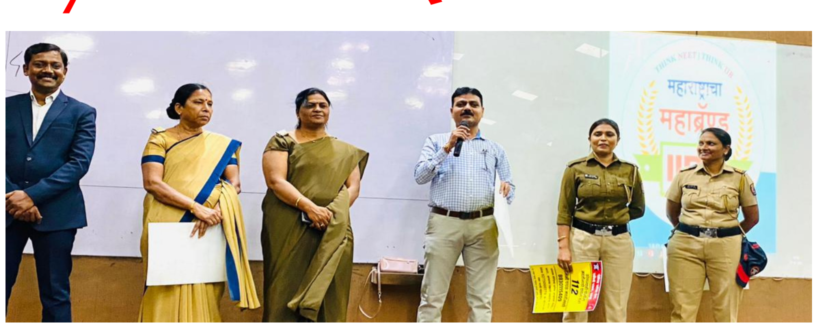

लातूर :- सोशल मीडिया, सायबर क्राईम व डायल ११२ यासंबंधी विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन याबाबत थोडक्यात माहिती अशी की, भरोसा सेल, सायबर सेल व दामिनी पथक यांचे वतीने दिनांक ३१ ऑगस्ट रोजी आय आय बी व विद्या आराधना या दोन्ही ट्युशन क्लासेस मध्ये हजारो विद्यार्थ्यांना पोक्सो कायदा, सोशल मीडिया, सायबर क्राईम व डायल ११२ यासंबंधी विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करण्यात आले.

लातूर शैक्षणिक दृष्ट्या अत्यंत प्रसिद्ध व महत्त्वाचे असून लातूर शैक्षणिक पॅटर्न मुळे संपूर्ण महाराष्ट्र व परराज्यातून मोठ्या प्रमाणात विद्यार्थी- विद्यार्थिनी शिक्षणासाठी जिल्ह्यात येत असून शिक्षणासाठी येणाऱ्या विद्यार्थ्यांचे प्रमाण दिवसेंदिवस वाढत आहे.

बाहेरील जिल्ह्यातून व राज्यातून शिक्षणासाठी येणारे बहुसंख्य विद्यार्थी हे अल्पवयीन असल्याने समाजातील काही घटक त्यांना त्रास देण्याची शक्यता नाकारता येत नाही. त्यामुळे गजबजलेल्या ट्युशन एरियातील कायदा सुव्यवस्था अबाधित राहण्यासाठी,विद्यार्थ्यांमध्ये व त्यांच्या पालकांमध्ये सुरक्षिततेची भावना निर्माण व्हावी तसेच असामाजिक तत्त्वावर कार्यवाही करण्यासाठी पोलीस अधीक्षक श्री. सोमय मुंडे यांनी ट्युशन एरियामध्ये पोलिसांची पायी पेट्रोलिंग, दामिनी पथक, भरोसा सेल मधील महिला पोलीस अधिकारी अंमलदार यांची गस्त , विद्यार्थी, पालक, हॉस्टेल मालक, ट्युशन चालवणारे संचालक यांची वेळोवेळी बैठक घेऊन मार्गदर्शन व समुपदेशन करण्याचे काम मोठ्या प्रमाणात करण्यात येत असून ट्युशन एरियात विनाकारण वाहनावर फिरणाऱ्या लोकांवर कार्यवाही करण्यासंदर्भात आदेशित केले होते.

त्या अनुषंगाने दिनांक ३१ ऑगस्ट रोजी सायबर सेल व दामिनी पथक यांचे वतीने आय आय बी व विद्या आराधना या दोन्ही ट्युशन क्लासेस मध्ये पोक्सो कायदा, सोशल मीडिया, सायबर क्राईम व डायल ११२ यासंबंधी विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करण्यात आले. सदर मार्गदर्शना करिता सायबर एक्सपर्ट श्री मुकेश भांदरगे, पुणे हे उपस्थित होते. सोशल मीडियाच्या अतिवापराकडे तरुणाईचा वाढता कल पाहता तरुणांना यापासून उद्भवणाऱ्या धोक्यांना प्रतिबंधित करण्यासाठी त्यांना त्यासंबंधी अवेअर करणे गरजेचे आहे. त्याकरिता लातूर जिल्हा पोलीस दलातील भरोसा सेल, सायबर सेल व दामिनी पथक यांच्या वतीने सदर मार्गदर्शनाचे आयोजन करण्यात आले होते.

यावेळी बोलताना सायबर एक्सपर्ट श्री. मुकेश भांदरगे यांनी विद्यार्थ्यांना सोशल मीडियाचे असणारे धोके कसे टाळावेत. तसेच सायबर क्राईम, ऑनलाइन फ्रॉड यासंबंधी विस्तृतपणे मार्गदर्शन केले. तर भरोसा सेल चे सहाय्यक पोलीस निरीक्षक, दयानंद पाटील यांनी विद्यार्थ्यांना पोक्सो कायदा, डायल ११२, पोलीस सोशल मीडिया मॉनिटरिंग सेल यासंबंधीचे मार्गदर्शन विद्यार्थ्यांना केले.

लातूर शहरांमध्ये ट्युशन परिसरात जवळपास ३० ते ४० हजार विद्यार्थी क्लासेस करिता वास्तव्यास आहेत. अशावेळी टवाळखोर मुले किंवा समाजकंटक यांचे कडून मुला-मुलींना होणारा त्रास टाळण्यासाठी व त्यांना तात्काळ पोलीस मदत कशा पद्धतीने उपलब्ध होईल यासाठी विद्यार्थ्यांना काही हेल्पलाइन संबंधी माहिती देण्यात आली. तसेच हेल्पलाइन नंबर असलेले पोस्टर्स चे विद्यार्थ्यांच्या हस्ते अनावरण करून ते क्लासेस परिसरात लावण्यात आले आहेत. सदरचा कार्यक्रम यशस्वी होण्यासाठी आय.आय.बी. क्लासेसचे संचालक श्री. चिराग सर तसेच विद्या आराधना क्लासेसचे संचालक श्री. संजय लड्डा सर यांनी मदत केली.

एकंदरीत ट्युशन एरिया मध्ये शिकवणीसाठी स्थानिक व बाहेरचे विद्यार्थी मोठ्या प्रमाणात येत असल्याने व तेथे सतत वर्दळ असल्याने सदर परिसरात कायदा व सुव्यवस्था अबाधित राहावी, शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांमध्ये सुरक्षिततेची भावना निर्माण व्हावी. याकरिता लातूर पोलिसांकडून सदर परिसरात वेळोवेळी अचानकपणे कोंबिंग ऑपरेशनचे आयोजन करून समाजविघातक प्रवृत्तीवर कार्यवाही करण्यात येत आहे. सदरचा कार्यक्रम दोन्ही क्लासेस मध्ये वेगवेगळ्या ठिकाणी आयोजित करण्यात आला होता. या मार्गदर्शनाचा दोन्ही क्लासेसचे मिळून जवळपास सहा हजार विद्यार्थ्यांनी लाभ घेतला. यावेळी दोन्ही क्लासेसचे शिक्षक, भरोसा सेल व दामिनी पथकातील महिला पोलीस अंमलदार हजर होत्या.

संपादकीय....

‘इंडिया’चे ‘अण्णा’ कोण?

सत्ताधारी नेतृत्वाच्या कथित उपद्रवाची तीव्रता नागरिकांस जाणवत असेलच असे नाही. म्हणून त्यांच्या भावनेस स्पर्श करू शकेल असा कार्यक्रम ‘इंडिया’स सादर करावा लागेल..

लोकशाहीच्या सौष्ठवासाठी सशक्त विरोधी पक्ष हवा, हे खरेच. सशक्त विरोधी पक्ष हा सुदृढ सत्ताधाऱ्यांस दांडगाई करू देत नाही. याचे उत्तम उदाहरण म्हणजे सध्या सत्ताधारी असलेला भाजप. संपूर्ण देश असो वा महाराष्ट्रासारखे एखादे राज्य. भाजपने विरोधी पक्षाची भूमिका मन लावून केली. ते पाहूनच विरोधी पक्षांत बराच काळ काढलेल्या भाजपस मतदारांनी सत्तासंधी दिली. पण ती साधल्यानंतर मात्र जे कार्य आपण नेटकेपणाने केले ते अन्य कोणास करताच येऊ नये, अशा प्रकारचे राजकारण भाजपने केले. आपले राजकीय विरोधक आणि टीकाकार यांच्याबाबत भाजपची वर्तणूक सहिष्णुतेच्या अभावाची निदर्शक होती या आरोपात तथ्य नाही, असे म्हणता येणार नाही. त्याचा परिणाम असा की एके काळी भाजपपेक्षाही अधिक तगडय़ा काँग्रेसविरोधात विरोधकांची एकी होण्यासाठी पाच दशके जावी लागली; पण भाजपला, त्यातही नव्या भाजपस.. मात्र यासाठी जेमतेम दहा वर्षे पुरली. विरोधकांस एकमेकांजवळ आणण्यासाठी काँग्रेसला आणीबाणी लादावी लागली. भाजपस त्याची गरजच लागली नाही. असे काहीही न करता आपले विरोधक एका छताखाली येतील असे राजकारण भाजपने केले. गेली दहा वर्षे विविध निवडणुकांतून भाजपकडून यथेच्छ लाथाडून घ्यावे लागल्याने भाजपग्रस्त विरोधक अखेर एकत्र आले आणि त्यातून ‘इंडिया’ या आघाडीचा जन्म झाला. कोणत्याही बलदंडाकडून होते ती आपल्या प्रतिस्पर्ध्यास कमी लेखण्याची चूक सत्ताधारी भाजपने सुरुवातीस केली. पण मामला वाटतो तितका किरकोळ नाही, हे लक्षात आल्यावर या ‘इंडिया’कडे भाजप गांभीर्याने पाहू लागला. त्याचमुळे मुंबईत ३१ ऑगस्ट आणि १ सप्टेंबरास होणाऱ्या ‘इंडिया’च्या या बैठकीकडे भाजप लक्ष ठेवून असेल. हा झाला पक्षीय राजकारणाचा विचार. तथापि त्यापलीकडे जात मतदारांस आकृष्ट करेल असे काही या बैठकीतून निघेल काय अथवा त्या दिशेने विरोधकांची वाटचाल कायम राहील काय हा प्रश्न राजकीय हितापेक्षा अधिक महत्त्वाचा ठरेल. त्यासाठी विरोधकांच्या आघाडीस यापुढील टप्प्यात काही एक कार्यक्रम मतदारांसमोर मांडावा लागेल आणि त्याच्या अंमलबजावणीबाबतचे गांभीर्य आपल्या सामूहिक वर्तनातून सिद्ध करून दाखवावे लागेल. याचे कारण असे की केवळ अमुक एखादी व्यक्ती नको ही भावना राजकीय पक्षांची असू शकेल. पण कोटय़वधी मतदारांची ती भावना आहे काय हा यातील महत्त्वाचा प्रश्न. तो पडतो याचे कारण राजकीय विरोधकांस एखाद्या व्यक्तीचा जितका उपद्रव वाटत असेल तितक्या प्रमाणात त्या कथित उपद्रवाची तीव्रता नागरिकांस असेलच असे नाही. म्हणून नागरिकांच्या भावनेस स्पर्श करू शकेल असा काही कार्यक्रम विरोधकांच्या ‘इंडिया’स सादर करावा लागेल. यात भावनेचा उल्लेख अनवधानाने झालेला नाही. तो केला याचे कारण भारतीय निवडणुकांत बुद्धीपेक्षा भावनाच निर्णायक ठरते हे आतापर्यंत अनेकदा सिद्ध झालेले आहे. भावनाभराने कललेल्या जनमताचे समर्थन नंतर त्या त्या पक्षांचे खंदे समर्थक वा भक्त बुद्धीच्या आधारे करू पाहतात. ते खपून जातेही. त्यामुळे त्या बुरख्याआडचा भावनाकल्लोळ दडलेला राहतो. हे सत्य लक्षात घेता ‘इंडिया’स आधी समस्त मतदारांच्या भावनांस स्पर्शून जाईल असा काही कार्यक्रम द्यावा लागेल. सत्ताधारी भाजपने या खात्यावर पुरेशी बेगमी करून ठेवलेली आहे. त्यासाठी राम मंदिर ते मुसलमानांबाबत चतुर द्वेषाच्या पेरणीतून हिंदूत्वाचे एकगठ्ठीकरण असे अनेक पर्याय सत्ताधाऱ्यांस आहेत.

म्हणून विरोधकांसमोरचे आव्हान अधिक खडतर आहे. वाढती बेरोजगारी, कमालीची दरवाढ, काही उद्योगपतींचे नशीब फळफळणे इत्यादी मुद्दे विरोधकांस अशा पद्धतीने सादर करावे लागतील की ज्यामुळे त्याचा संबंध आपल्या जगण्यातील हलाखीशी आहे असे सामान्यांस वाटेल. या संदर्भात २०१२ पासून भाजपने तत्कालीन सरकारातील कथित आर्थिक घोटाळय़ांचे नाते नागरिकांस तेव्हा भेडसावणाऱ्या महागाईशी कसे जोडले याचे अध्ययन ‘इंडिया’च्या नेत्यांनी जरूर एकदा करावे. वास्तविक भाजपस यातील भ्रष्टाचाऱ्यांचे ना काही देणे होते ना महागाईशी काही घेणे. म्हणजे कथित दूरसंचार घोटाळय़ातील आरोपी आणि त्यांचा द्रमुक पक्ष यांनी आपल्याशी हातमिळवणी करावी यासाठी भाजपच्याच कोणी चेन्नईत चरणधूळ झाडली हे सर्व जाणतात. तसेच त्या वेळी ४०० रुपयांवर गेलेल्या गॅस सिलिंडरच्या सध्या १४०० रुपयांच्या किमतीतून २०० रु. कमी करून औदार्याचा आव कसा आणता येतो हेही सर्व पाहतात. तथापि या सगळय़ा विषयांचे निवडणुकीच्या मुद्दय़ांत रूपांतर करता येते किंवा काय यावर राजकीय पक्षांचे यशापयश ठरत असते. यासाठी आवश्यक कौशल्य आपल्याकडे आहे हे या ‘इंडिया’च्या घटक पक्षांस दाखवून द्यावे लागेल. त्याच बरोबरीने निवडणूक रोखे, जम्मू-काश्मीरचे ३७० कलम रद्द करण्याचा निर्णय इत्यादी विषयांवर आपली भूमिका काय हे या मंडळींस स्पष्ट करावे लागेल. विरोधी पक्षात असताना भाजप केंद्रीय अन्वेषण विभागादी यंत्रणांच्या स्वायत्ततेबाबत सातत्याने कंठशोष करीत असे. तथापि सत्ता मिळाल्यानंतर भाजपचे मत बदलले. उलट सीबीआयच्या जोडीने भाजपने सक्तवसुली संचालनालयासारखे नवेच अस्त्र विकसित केले. या दोन अस्त्रांच्या बेछूट माऱ्यासमोर आज विरोधकांची मोठीच धूळधाण उडालेली दिसते. या सरकारी यंत्रणाचे शस्त्रीकरण (वेपनायझेशन) हा लोकशाहीसमोरील सर्वात मोठा धोका आहे असे विरोधक म्हणतात. त्यात तथ्य नाही, असे कोणीच म्हणणार नाही. परंतु या यंत्रणांस वेसण घालण्यासाठी आपण काय करू इच्छितो हे विरोधकांस सांगावे लागेल.

पक्षीमित्र महेबूब सय्यद चाचा आज वयाच्या साठीत...

लहानपणापासून तब्बल ४४ वर्षे हजारो मुक्या,आजारी पशुपक्षांप्रती अहोरात्र प्रचंड करुणा,निर्व्याज प्रेम,ममता ऱ्हदयी घेवून निगर्वी,मितभाषी पशुपक्षांसारखे ना पेन्शन ना बँक बॅलेंस जगणारे,आजही टेम्पो चालवून निर्वाह करणारे,पक्षीमित्र महेबूब इसाक फकरोद्दीन सय्यद हे रविवार,दि.३ सप्टेंबर २०२३ रोजी ६० जन्मदिवस ट्रीगार्डसह एक वृक्ष लावून साजरा करणार आहेत,त्यांचे हे शब्दरुपी अभिष्टचिंतन....

सुगी तिथं पाखरं म्हणतात तसे, मुळचे बेळगाव निवासी इसाक फकरोद्दीन सय्यद यांना भारतीय रेल्वेत इंजिन फिटरची नोकरी मिळाली आणि त्यांची बदली लातूरला झाली.जुने रेल्वे स्टेशन जवळील रेल्वे कॉलनीत शासकीय घर मिळाले.याच घरात महेबूब आणि लहाना मुसाक या दोघा भावंडांचा जन्म झाला.यात ३ नोव्हेंबर १९६४ साली थोरले सुपुत्र महेबूब इसाक फकरोद्दीन सय्यद जन्मले. आपण रेल्वे खात्यात नोकरीला लागल्याने मुलांनाही याच क्षेत्रात कामाला लावून त्यांची जीवननौका तटाला लावली या विचारात ते होते...पण ...

त्यावेळच्या डालडा फॅक्टरी समोरच्या भागातील शिवाजी शाळेत महेबूब यांना शिक्षणासाठी वडिलांनी दाखल केले. शिक्षण सुरु होते पण महेबूबचे त्यामध्ये लक्ष नव्हते नव्हे त्याच्या स्वभावात शिक्षण अन् अडकून पडणे बसत नव्हते.त्याचे मन इकडे तिकडे भटकत असे.एके दिवशी लहान्या महेबूबला कुत्र्याचे एक जखमी पिल्लू रस्त्यावर आढळले ते पाहून त्याला त्याची दया आली आणि त्याला घेवून तो घरी आला.त्याच्या जखमेवर हळद लावून आठवडाभर त्याला खाऊ घालून सेवा केली,या सेवेने ते पिल्लू महेबूब मेरे तु है तो दुनिया कितनी हँसी है या गाण्याप्रमाणे जायला तयार होईना अन् हे दोघे दोस्त बनले.शिक्षणात रस नसलेल्या महेबूबचे शाळेत काही मन लागत नव्हते.शाळेला चकली मारुन ते कुठेतरी नदीकाठी जावून माशांना खावू टाकत बसायचा..अनेक दिवस तो शाळेत जात नसल्याने शाळेचा शिपाई पटेल गैरहजेरीचं गाऱ्हानं घेवून घरी यायचा. अधून मधून मावस भाऊ याच्या पाळतीवर असायचा.पण यांची शाळेला बुट्टी चालूच,यासाठी त्यांनी यांना अनेकदा बदडून काढलं.पण पशु,पक्षी,निसर्ग,झाडात जीव असलेला महेबूब बंद शाळेच्या दाराआड रमायचा नाही. त्याच्या या स्वभावामुळे वडील वैतागून म्हणाले..साले की जिंदगी कत्ते,बिल्लीमेही जायेगी....आणि इथून पुढे त्यांच्या जीवनात पशु,पक्षी,प्राणी,झाडांची सेवा करण्याचा अंकूर मनात कायमचा रुजला.

कसेबसे आठवी पर्यत महेबूबचे याच सध्या आशियाना परिसरात असलेल्या शिवाजी शाळेत शिक्षण झाले.वडीलांनी रेल्वे सार्वजनिक बांधकाम विभागातील अधिकाऱ्यांना सांगून महेबूबला कॅज्यू लेबर म्हणून कामाला जुंपले.केंद्र सरकारची नोकरी कायम झाली तर यांची जिंदगी बदलेल म्हणून...ते १९८० ते १९८५ या काळात कॅज्यू लेबर म्हणून त्यांनी सेवाही केली.मध्येच वडिलांची कुर्डूवाडीला बदली झाली आणि हे कुटूंब तिकडे स्थलांतरीत झाले. तिथे वडीलांचेही मन लागेना म्हणून त्यांनी १९८७ ला श्वेच्छा निवृत्ती घेवून लातूर गाठले,मोती नगर भागात एक घर घेवून १९८७ ते १९९१ दरम्यान ते येथे राहात होते.ते घर काही वर्षांनी विकून हा परिवार इस्लामपूरात आला २००५ मध्ये. महेबूबला वाहन चालविण्याचाही उपजत छंद होता.. त्याने वडिलांना ऑटोरिक्षा घेवून देण्याची गळ घातली. ती मान्य करुन वडिलांनी एक ऑटोरिक्षा घेवून दिला. १९९१ पर्यंत यावर त्यांनी काम केले. पुढे त्यांनी टेम्पो चालविण्याचा निर्णय घेवून तो पूर्ण केला.त्यावर ते मन लावून काम करत राहिले.त्यांचा दुसरा भाऊ २००३ मध्ये गरीबाला कंटाळून हे जग सोडून गेला.त्यांची पत्नी,मुले आज काबाडकष्ट उपसून जगत आहेत.

मुलगा विवाहयोग्य झाला म्हणून २१ व्या वर्षी वडिलांनी महेबूबचे लग्न करण्याचे पक्के केले.उस्मानाबादचे महेबूब सय्यद यांची सालस

अशी मेहरुनिसा यांच्याशी त्यांचा विवाह संपन्न झाला. पुढे या दाम्पत्याला पुढे असलम,अक्रम,जावेद ही मुले आणि एक मुलगी झाली. ही तिन्ही मुलेही वडिलांसारखे मालवाहू टेम्पो चालवून निर्वाह करतात.मुलगी स्वॉप्टवेअर इंजिनिअर असून ती दिल्लीत तिच्या संसारात सुखी आहे.

महेबूब चाचा सय्यद हे लातूरच्या ईशान्य दिशेच्या मळवळी रोड भागातील बुऱ्हान नगरात पंचेवीस बाय वीस चा प्लॉट घेवून २००४ पासून राहू लागले. तिथे त्यांनी अर्ध्या भागात परिवार,पिठाची गिरणी आणि जखमी पशु,पक्ष्यांसाठी आसरा केला.यातून जखमी मुक्या जीवांची सेवा सलग सेवा सुरु केली. या कामात त्यांना पत्नी,मुले,सूना,नातवंडे,मुलगी ह्यांची अनमोल साथ मिळाली,चाचांच्या हातात हात घालून तेही २०१९ पर्यंत झटत असत... पण कुठलीही गोष्ट कायम असत नाही.

मार्च २०२० मध्ये जगभर जीवघेण्या कोरोना विषाणूचा संसर्ग पसरला.सबंध मानवी जीवनच उध्वस्त झाले. जीवा भावाची माणसं कोरोनाची लागणी होवून काळाच्या पडद्याआड गेली.महेबूब चाचा यांनाही २०२१ मधकोरोना संसर्ग झाला.त्यांच्या सेवेसाठी दवाखान्यात उशापायथ्याशी चाची बसू लागल्या पंधरवाड्यात चाचांची तबियत चांगली झाली पण चाच्यांच्या खांद्याला खांदा लावून मुक्या जीवांच्या सेवेत रमलेल्या चाचींनाही कोरोना विषाणूचा संसर्ग झाला.त्यांच्यावर उपचार करण्यात चाचांनी कोणतीही कसर ठेवली नाही,पण नियतीला हा जोडा जणू मान्य नसावा. दि.४ एप्रिल २०२१ रोजी चाची या जगाचा निरोप घेवून गेल्या. या कठीण काळात लातूर वृक्ष व इम्रान खान ,डॉ.पवन लड्डा यांनी चाचांच्या घर परिसरातील झाडे पक्षांना वीसेक दिवस पाण्याची सोय केली.चाचीच्या अकाली मृत्युच्या दुःखाने महेबूब चाचा कोलमडून पडले.चाचींच्या आठवणीने ते व्याकूळ होवू लागले, चाचींनी पशु पक्षांची केलेल्या सेवेची छायाचित्र,व्हीडीओ वॉट्सअपवर टाकत असत. आमच्यासारखे स्नेही त्यांचे सांत्वन करीत राहिले.मोठ्या मुस्किलीने ते या दुःखातून बाहेर पडण्याचा प्रयत्न करतात पण चाचीचे जाणे त्यांना नेहमीच छळत असते. जीवनसाथी चाची गेल्या,त्यांच्या जाण्याने घराचे बेघर झाले.परिवार विस्कळीत झाला.मुलांनी वेगळे संसार थाटले.चाचा एकाकी झाले.हातावर रोटी आली.स्वतःला स्वयपाक येत नाही,कोणी खावू घालणार,जिथे आता आपलेच कोणी नाही तिथे मुक्या जीवांची सेवा कशी करायची म्हणून उभालेला डोलारा काहींसा मोडून टाकला,काही पक्षी दुसऱ्यांकडे देवून टाकले.पिठाणी गिरणी सुरु केली.राहत्या घरापैकी अर्धाभाग विकून टाकला,त्यातून चार लाखांचा छोटा मालवाहू टेम्पो घेतला, एक बुलेट गाडीची हौस होती ती घेतली, मुलीच्या लग्नासाठी घेतलेले उसनवारीचे दीड लाख दिले.टम्पोचे दरवर्षी इन्सुरन्स आणि अन्य कामासाठीचे १३ हजार रुपये राखून ठेवले.

जीवाभावाची चाचा मरण पावल्यामुळे शासनाकडून ५० हजारांचे अनुदान आले,ते पैसे चाचांनी संसाराला लावले नाहीत तर चाचीच्या स्मरणार्थ आरटीओ कार्यालय,कोचिंग क्लासेस परिसर, गातेगाव ग्रामीण पोलीस ठाणे परिसर,पोलीस अधीक्षक कार्यालय, जिल्हाधिकारी कार्यालय, आयटीआय मुलांचे येथे व अन्य ठिकाणी मिळून १२ हजाराचे ट्रीगार्डसह विविध वृक्ष लागवड आणि बाकी पैसाच्या मुक्या पक्षांना पिण्याच्या पाण्याच्या खापरी कुंड्या प्रत्यक्ष पोहोच करुन नेवून बसवून दिल्या,

एकाकी आणि पत्नी शोकाने मोडून पडलेल्या चाचांच्या जिंदगीला उभारी मिळणे गरजेचे होते म्हणून काही मित्रांनी त्यांनी दुसरे लग्न करण्याची सूचना केली.नाविलाजाने त्यांनी होकार देत मुलबाळ नसलेली साथी चालेल अशी मनाची तयारी केली.अखेर त्यांना लातूरातच अशा साथी मिळाल्या.पुढे काही दिवसांनी त्यांना मुलगा झालाय.

निसर्ग रक्षणाच्या या कामात पोलीस खात्यातील पीआय माकोडे, पीआय तिडके, पीआय गणेश कदम, पीआय भातलवंडे, पीआय सुधाकर बावकर,पीएसआय दिलीप कांबळे, अशोक घागरे, हरिदास पतंगे, पवन गायकवाड,पी.आय.खोडवे यांचे सहकार्य लाभले, महसूलचे तलाठी दत्ता शिंदे,ग्रामसेवक गोमसाळे,दिलीप पवार,धर्मादायचे देगलूरकर,सामाजिक क्षेत्रातले इंजि.बागवान,जकीखान कामयखानी, तुकाराम पाटील, गणेश होळे, आरटीओ भोर, समर्थ किराणा दुकानाचे सहकार्य लाभले आहे.

वृक्षारोपण संगोपण,जखमी,आजारी पशु,पक्षांवरील उपाचारानंतर त्यांना निसर्गाच्या सानिध्यात सोडून जीवदान दिल्याच्या या सेवाभावाची प्रिंट आणि इलेक्ट्रोनिक मिडियाने वेळोवेळी दखल घेत सेवाभाव इतरांमध्ये रुजावा यासाठी चाचांना मनापासून साथ दिल्याबद्दल त्यांनी जयप्रकाश दगडे, शशी पाटील,संतोष शिंदे, किशोर जैन,लिंबराज पन्हाळकर,रामेश्वर बद्दर ,प्रदीप नणंदकर, बाळ होळीकर,अशोक चिंचोले,आनंद माने, गौतम कांबळे,एजाज शेख,धर्मराज हल्लाळे, शहाजी पवार,गालीब शेख, अशपाक पठाण,दिपक क्षीरसागर,राजकुमार जोंधळे, महावीर जोंधळे, रविंद्र जगताप आदिंची अनमोल साथ मिळाल्याचे ते सांगतात.

आजारी,मुक्या जीवांवर उपचार महत्वाचा त्यासाठी पशुवैद्यकीय विभाग व अन्य क्षेत्रातले डॉ.राजकुमार पडीले,डॉ.शिंगटे, डॉ.एस.एस. कुलकर्णी,डॉ.सिद्दीकी, दिपक गटागट,संतोष नागरगोजे,संजय निलेगावकर, दिनेश कौताडे,ना.संजय बनसोडे, विक्रांत गोजमगुंडे आदी अनेक हात कामी आले.उपचारानंतर बरे झालेल्या मुक्या जीवांना पुन्हा निसर्गाच्या हवाली करण्यासाठी वनविभागाची सदैव मदत मिळाली,यात विभागाचे साबळे, पोतलुवार, पवार,पाटील, तोडकरी, रामपूरे, सतीष कांबळे, नारायणकर, गडेराव, बिराजदार, भालेराव,मुळे, नांदेडचे घोडके याचा समावेश आहे.अनेक कार,टेम्पोचालक, गॅरेजवाल्यांचाही मोलाची साथ मिळाली आहे. दहा रुपये सार्वजनिक कामाला लावायचे तर सर्वसामान्य माणूस विचार करतो पण या जखमी प्राण्यावरील उपचार,त्यांना रोज तीन-चार किलो तांदुळ,बाजरी,राळे,गवत,भाज्या यासाठी दररोज किमान २००रुपये आणि मांसाहारी पक्षी,प्राणी असतील त्यांना मांस,दुध,हळद,कापूससाठी असे ३०० रुपये असा सरासरी दररोज खर्च अपेक्षित असतो.गेली अनेक वर्षे पक्षीमित्र चाचांच्या परिवाराने तो आभाळाएवढं मन करुन सोसला,काही जाणीवेच्या लोकांनीही सातत्याने हातभार लावला आहे.अजय धुमाळ, सुधीर बादाडे,अशोक गोजमगुडे,अशोक गोडगे,प्रा.बाबासाहेब लोंढे, मोटेगावकर,रवी सुरवसे,वेळोवळीचे जिल्हाधिकारी पांडुरंग पोले,जी.श्रीकांत,पृथ्वीराज बी.पी.,एस.पी.,सीईओ,मनपा आयुक्तांनी सहकार्य केले अनेकांनी प्रत्यक्ष घरी भेटून या मानवतावादी कार्याचे कौतुक केले आहे.चित्रपट अभिनेते सयाजी शिंदे यांनीही चाचांच्या पाठीवर या कामाची थाप देताना एक रोपटे दिले आहे..चाचांच्या या कामाची महाराष्ट्रात दखल आणि प्रेरणा पसरली आहे.असा हा मोठ्या मनाचा चाचा...साप आढळल्यास त्याला न मारता सर्पमित्रांच्या मदतीने निसर्गाच्या हवाली करतात, सर्प मित्र नागूरे बंधुही धावून आले आहेत.

जखमी मुंगूस, कुत्रे, कोल्हार,खारी, हरीण, पाडस, काळवीट, ससा,कासव, गाय,गाढवी यांच्यावर त्यांनी उपचारासाठी प्रचंड मेहनत घेतली,तर फलेमिंगो,गरसुळी,मोर,लांडोर, काळासराटी, बदक, पानकोंबडी, पानकावळा, घार,शिकरा, गव्हाणी घुबड,श्रंगीघुबड,पिंगळा, करकोचा, हॉर्नबील,माळढोक,तांबटपक्षी,चिमण्या, कावळे, व्हले, पोपट, ब्राम्हणी चिमणी, साळुंक्या, बुलबुल, शॅमेलियान व साधा सरडा अशा असंख जीवांना पोटच्या लेकरासारखे त्यांनी जीवनदान मिळवून दिले.आजही ते कुठे बाहेरगावी गेले असतील, कोणी जखमी जीव आणला असेल तर त्यासाठी चाचांनी एक पिंजरा बनवून घेतला आहे,त्यात तो ठेवून जाण्यास सांगतात,आल्यानंतर उपचार करतात.

चाचांनी आपल्या घरासमोरील रस्त्याच्या दुतर्फा स्वतःसह परिसरातील सदस्यांच्या व हितचिंतक चाहत्यांच्या वाढदिवसानिमित्त ट्रीगार्डसह चिंच,अंबा,अडुळसा,गुलमोहर,वड,पिंपळ,चंदन, बकुळ,बहावा, तूती,नारळ, इंग्रजी चिंच,चाफा,रामफळ,लिंब, गुळवेल,कदंब,आपटा, बदाम,जांभळ, मोसंबी,पेरू,आवळा,करंज, पळस,शेवगा,सप्तपर्णी, अनेक वेली, फ फुले,वृक्षांची लागवड केली आहे.उन्हाळ्याच्या वेळी कोठे झाडे सुकत असतील तर त्या झाडाला डब्याने त्यांनी पाणी पाजले आहे.काही वर्षाखाली हे सगळे पक्षी,प्राणी सांभाळत असताना त्यांच्या बोरचे पाणीच कमी झाले,तेव्हा दुसरा बोर पाडण्यासाठी चाचींनी चक्क गळ्यातले मंगळसूत्र त्यांच्या हातावर ठेवून औदार्य दाखविले होते,काय म्हणावे या मनस्वी सेवेला..

मुस्लिम समाजात ईद म्हणजे आनंदाची पर्वणी असते.या आनंदात चाचांनी जिल्हाधिकारी ते सामान्य चाहत्यांना वर्षातून किमान दोन वेळा बोलावून गोडधोड,सिरखुरमा चारुन दुवा घेतला आहे.मोठ्या मनातच प्राण्यासह मानवासाठी चार घास घालण्याची दानात असल्याचे चाचांनी दाखवून दिले आहे.जीवन किती काळाचे आहे माहित नाही,जीवनाचा भरवसाही नाही,हात पाय चालतील तोपर्यंत प्रत्येकाला धडपडावे लागतेच.त्यांना कुठले पेन्शन व मोठे बँक बॅलेंस नाही, रोजीरोटीसाठी ते टेम्पो घेवून बाहेर पडतात.मन चाची,आजारी जीवाच्या ओढीत गुंतलेले असतेच,आपण केलेल्या या कार्यातून इतरांनाही प्रेरणा मिळावी म्हणून ते नेहमीच व्हीडीओ बनवत असतात.

काम करायचे आणि सोडून द्यायचे अशा भावनेने जगणाऱ्या चाचांच्या या आगळ्या वेगळ्या कार्याचे अनेकांनी जवळपास १७ पुरस्कार देवून कौतुक केले आहे.पक्षीमित्र, समाजभूषण,मुक्याजीवाचा सखा महेबूब चाचा अशी पुरस्कारची थाप अनेकांनी पाटीवर टाकली. त्यांच्या कामांची दखल घेवून जिल्हा प्रशासनाने पालकमंत्र्यांच्या हस्ते त्यांचा सत्कार घडवून आणलाय.जिल्हा जैव विविधता समिती,प्राणी क्लेश प्रतिबंधक समितीवर ते जिल्हा सदस्यपदी कार्यरत आहेत.

मुक्या जीवांना धर्म-रंगात नका वाटू

पशु,पक्षी आणि एकूण निसर्ग हा अनमोल ठेवा आहे,यातला एक जीव जीवाला मुकला तर त्याची पुढची पिढीच चालणे थांबते, तो अखंड टिकून रहावा,ती अन्न साखळीही आहे,ती जपणे सर्वांचे आद्य कर्तव्य आहे.झाडांवर प्रेम करा,पशु,पक्ष्यांना धर्मात,रंगात वाटू नका, बेजूबानांप्रती फर्ज निभावत रहा,मुक्यांच्या वेदना जाणा,ओळखा,कोरोना संसर्ग काळात ऑक्सिजनची निकड आपण अनुभवली,ती वेळ पुन्हा येणार नाही,यासाठी झाडांचे मनाभावापासून संवर्धन करा,त्यांचे संवर्धन म्हणजे श्वास निर्मिती होय,असा संदेश देवून,पाच वेळा नमाज पडण्यापेक्षा मुक्या,जीवांच्या सेवेसाठी मी घालविलेला वेळ अल्लाच्या दप्तरात नक्कीच नोंद राहील अशी माझी श्रध्दा असल्याचे चाचा सांगतात.

पक्षाकडून कृतज्ञता

एका आजारी हॉर्नबिल पक्ष्यावंर अनेक दिवस उपचार करुन त्याला निसर्गात सोडून दिले,तीन वर्षांनंतर तो हॉर्नबिल पक्षी आपल्या जोडीदार आणि दोन पिलांसह येवून चाचाच्या घरासमोरील वीजेच्या खांबावर बसून जोरजोराने ओरडू लागला,घरातले चाचा बाहेर येवून ते पाहतात तर तो अधिकच मोठ्या ओरडू लागतो,चाचाला तो जीव आठवला,तेव्हा चाचा त्याला म्हणतात, आलास बेटा,आता तुझी चाची नाही,तू परिवार घेवून आल्यास..जा बेटा जा.. जीव कोणीही असो ज्याला जीवदान दिले जो कृतज्ञता व्यक्त करणारच..हेच याप्रसंगातून दिसून आले..

-बाळ होळीकर
पत्रकार,लातूर
मो.नं.९१७५१०३७६७

१ सप्टेंबर मराठा सेवा संघ स्थापणा दिवस हा भारताच्या इतिहासात सुवर्णाक्षरात कोरलेला सामाजिक क्रांती दिन.

भारताच्या इतिहासात आजपावेतो अनेक पुरोगामी विचारधारेच्या चळवळी उदयाला आल्या या सर्व शिव फुले शाहु आंबेडकर विचारधारा बहुजन समाजापर्यंत पोहचविण्याचा प्रयत्न करत आहे. परंतु पाहिजे त्या प्रामाणात यश येवू शकले नाही, काही जातीत धर्मात पंथात पक्षात गटा तटात व्यक्तीगत स्वार्थात विरुन गेल्या परंतु अवघ्या ३२ वर्षाचं वय असणाऱ्या मराठा सेवा संघ या पुरोगामी सामाजिक चळवळीने मराठा,ओबीसी,एससी, एसटी,अल्पसंख्याक बहुजन समाजाच्या घरा घरात शिव फुले शाहु आंबेडकर विचारधारा पोहाचविण्यात यशस्वी होणारी वर्तमान काळातील एकमेव महान पुरोगामी सामाजिक चळवळ म्हणून मराठा सेवा संघाची ओळख आहे. आज ओबीसींच्या घराघरात भिंतीवर या महापुरुषांच्या प्रतिमा लागलेल्या आपल्याला दिसेल,गेल्या पंधरावीस वर्षांमध्ये जातीय धार्मीक दंगलीवर अंकुश बसल्याचे आपण पहात आहो,अंधश्रद्धेचं धर्मांध कर्मकांडाच स्तोम कमी झाल्याच बघायला मिळत आहे,बहुमोल संशोधनात्मक सत्य असे ऐतिहासिक सामाजिक सांस्कृतिक तथा संत महापुरुषांवरील अमाप साहित्य निर्मिती झालेली आहे,समाज प्रबोधनासाठी प्रशिक्षित उत्कृष्ट वक्त्यांची निर्मिती....इ. सर्व आज आपल्याला पाहवयास मिळत आहे, ही सर्व मराठा सेवा संघाची देण आहे. या दृष्टीने विचार केल्यास १ सप्टेंबर हा ऐतिहासिक दिवस भारताच्या इतिहासात सामाजिक क्रांती दिन म्हणून सुवर्णाक्षरात कोरल्या गेला आहे.

१ सप्टेंबर,मराठा सेवा संघ या महान सामाजिक चळवळीच्या कार्यावर ३३ वा वर्धापणदिना निमित्ताने एक दृष्टीक्षेप टाकण्याचा हा छोटासा प्रयत्न.

आधुनिक युगातील महान पुरोगामी चळवळ 'मराठा सेवा संघ' या नावाने फार विचारपुर्वक छत्रपती शिवरायांच्या सैन्यातील अठरापगड जातीतील मावळा म्हणजे मराठा या व्यापक अर्थाने १ सप्टेंबर १९९० ला मा.पुरुषोत्तम खेडेकर या धेय्यवेड्या मानसाने उच्च विद्या विभुषित लोकांना संघटीत करुन मराठा सेवा संघ या चळवळीच अकोला येथे अवघ्या दिडशे लोकासह रोपटं लावलं, बघता बघता या रोपट्याचा वटवृक्ष झाला,या वटवृक्षाच्या फांद्या ३२ कक्षाच्या रुपाने विस्तारल्या,भारतीय समाजातील वेगवेगळ्या कार्यक्षेत्रात कार्य करणाऱ्या विवेकी लोकांना संघटीत करुन या वटवृक्षाचा विस्तार झाला.जणू एका नव्या युगाची सुरुवात या युगपुरुषाने केली.समाजजागृतीसाठी साहित्य लेखन करुन पुरोगामी विचाराची बहुजन समाजात पेरणी केली.

मराठा सेवा संघ या मातृसंघटनेच्या अधिनस्त ३२ कक्ष समाजोन्नतीचा हा गाढा जोमाने पुढे नेत आहे. त्याची थोडक्यात ओझरती ओळख या निमित्ताने करुन घेऊया.

तरुणांचं संघटन : संभाजी ब्रिगेड

संभाजी ब्रिगेड कक्षाच्या रुपाने देशपातळीवर विधायक असे कार्य सुरु आहे. या देशातल्या तरुणांना समाज विघातक,धार्मिक विद्वेशाच्या,कट्टरवादाच्या धार्मिक दहशतवादाच्या जहरीली विळख्यातून सोडवणे, मादक पदार्थाच्या व्यसनातून परावृत्त करुन त्यांच्या भावी आयुष्याची होणारी राखरांगोळी रोखने,तरुणांच्या जीवनात त्यांच्या भविष्याची नवी सोनेरी पाहाट आणण्याचं करत आहे. देशामध्ये जाती धर्मातील सलोखा व बंधुभाव राखने, महिलांच्या रक्षणाचं प्रसंशनीय कार्य संभाजी ब्रिगेड करत आ-हे.१००% राजकारण १००% समाजकारण हे धेय्य डोळ्यासमोर ठेवून देशाच्या प्रगतीच व जनतेच्या सुखशांतीच एकमेव सुत्र शेतकऱ्यांच्या मालाला हमी भाव आणि नशामुक्त गाव हे ब्रिदवाक्य घेवून एक आदर्श राजकिय पक्ष म्हणून आज वाटचाल करत आहे.

महिलांचं संघटन : जिजाऊ ब्रिगेड

कोणत्याही समाजरुपी रथाची दोन चाके पुरुष आणि स्त्री असून,ही दोन्ही चाके सारखी गतीमान असेल तरच समाज वेगाने पुढे जावून प्रगती करु शकतो, हे त्रिकाल सत्ये डोळ्यापुढे ठेवून,या वर्णव्यवस्थी समाजव्यवस्थेने हजारो वर्षापासून स्त्री ला गुलाम करुन अनेक बंधनात बांधून ठेवले या गुलामगिरीतून स्त्रीला मुक्त,सुदृढ व सशक्त करण्यासाठी मराठा सेवा संघाने स्त्रियांच संघटन जिजाऊ ब्रिगेड कक्ष स्थापन करुन स्त्रीयांना आपल्या गुलामगिरीची जाणीव तथा धार्मीक बंधनातून व कर्मकांडाच्या, अंधश्रद्धेच्या कचाट्यातून बाहेर काढण्यासाठी जिजाऊ ब्रिगेड या कक्षाच्या माध्यमातून वैचारीक लढा उभारला असून स्त्रीयांवरील अन्याय अत्याचाराला वाचा फोडून स्त्रीसक्षमिकरणाचं कार्य मोठ्याप्रमाणात या कक्षाद्वारा सुरु आहे.

शिक्षकांचं संघटन : शिक्षणमहर्षी डॉ.पंजाबराव देशमुख शिक्षक परिषद

हा कक्ष राष्ट्रीय पातळीवर कार्यरत असून या कक्षाच्या माध्यमातून,शिक्षकच खर्या अर्थाने समाजाला योग्य दिशा देण्याच कार्य करीत असतो त्यामुळे भारताचं महासत्ता होण्याच स्वप्न शिक्षकच पूर्ण करु शकतो यावर मराठा सेवा संघाचा विश्वास आहे,त्यासाठी विवेकशील विज्ञानवादी पिढी तयार करणे आवश्यक आहे तरच हे स्वप्न पूर्ण होवू शकते, हे कार्य शिक्षकाच्याच हातून घडू शकते त्यादृष्टीने शिक्षणमहर्षी डॉ. पंजाबराव देशमुख शिक्षक परिषद कार्य करत आहे,फक्त शिक्षकांच्या भौतिक समस्या सोडविने एवढ्यापूरतेच मर्यादित काम या कक्षाचे नसून शासनाला शैक्षणिक गुणवत्ता,अभ्यासक्रम निश्चीतीत दिशानिर्देश देणे,देशाच्या धर्मनिरपेक्षतेला एकात्मतेला व बंधुभावाला बाधा येईल अशा अभ्यासक्रमातील घटकावर आक्षेप नोंदवून शासनाच्या निदर्शनास आणून समाजजागृती करने.अभ्यासक्रमातून वैज्ञानिक दृष्टीकोन,अंधश्रद्धानिर्मुलन या मुल्याच्या जपनुकीसाठी पाठ्यक्रम मंडळावर नियंत्रण ठेवणे त्याच प्रमाणे शिक्षणक्षेत्रावर जास्तीत जास्त आम बजेटमध्ये तरतुदीसाठी आग्रही असने आदी कार्य या कक्षाच्या माध्यमातुन होत असून शासनाला वेळोवेळी बाध्ये केले आहे.त्यामुळे या संघटनेकडे शासन एक मार्गदर्शक शिक्षक संघटना म्हणून ओळखते.

विद्यार्थ्यांच संघटन : वीर भगतसिंग विद्यार्थी परिषद (तइतझ)

विद्यार्थी हा देशाचा भावी नागरीक असून संविधानाने या देशाच भवितव्य प्रत्येक नागरीकाच्या हाती सोपविले आहे,या देशाचा नागरीकच या देशाचा चालक आणि मालक संविधानाने बनवला आहे.अशा या भावी नागरीकाची जडनघडन विद्यार्थीदशेतच होत असते,विद्यार्थी दशेतला हा काळ त्याच्या भावी आयुष्याचा संवेदनशील काळ असतो तेव्हा त्याला योग्य दिशा मिळून स्वयंपूर्ण एक जबाबदार, आपल्या देशाच्या संविधानावर निष्ठा ठेवणारा,आपल्या धर्मनिरपेक्ष लोकशाहीवर निष्ठा बाळगणारा,अंधश्रद्धेला मुठमाती देणारा, विज्ञाननिष्ठ उद्योगशील भावी नागरीक निर्माण व्हावा याकरीता शिक्षण संस्था, बोर्ड, विद्यापीठ,अभ्यासक्रम,पाठ्यक्रम विद्यार्थांच्या समस्यांवर अंकुश ठेवण्याचे काम वीर भगतसिंग विद्यार्थी परिषद (तइतझ) करत आहे.

शेतकऱ्यांचं संघटन : कृषिरत्न विखे पाटील कृषी कक्ष

भारत हा कृषीप्रधान देश,आपली मुळ बळीराजापासूनची सिंधुजनांची संमृद्ध अशी कृषी संस्कृती परंतु आर्यांच्या आक्रमणानंतर सोन्याचा धूर निघणाऱ्या या महान वैभवशाली सिंधु संस्कृतिचा ह्रास झाला,वैदिकांच्या निसर्गविध्वंसक यज्ञ संस्कृतिचा विरोध करणाऱ्या बळीराजाला वामनान पाताळात गाडलं म्हणजे कपटानं खुन केला ते आजतागायत सुरु आहे,आजही गळफास घेवून या देशाचा पोषिंदा असलेला बळीराजा आपले जीवन संपवत आहे.ही वस्तुस्थिती असून ती बदलवण्यासाठी,शेतकऱ्यांच्या व्यथांना शासनदरबारी वाचा फोडण्याचे काम या कक्षाद्वारा केले जात आहे.शेतं तिथं मुबलक पाणी,पिकाला हमी भाव,स्वामीनाथन आयोगाची अम्मलबजावणी,शेतमालासाठी जागतीक बाजारपेठ खुली करण्यासाठी आंदोलन,कच्च्या शेतमालावरील पक्क्या मालाच्या प्रक्रीया लघुउद्योगाला उत्तेजन व अर्थसहाय्य करण्यासाठी पाठपुरावा करण्याचे काम या कक्षाद्वारा केले जात आहे. शेतकऱ्याचे पाच रुपये किलोने टमाटर घेवून त्या एक किलो टमाटरपासून पाचशे रुपयाचा सॉस बणवून उद्योगपती विकतो. ही शेतकऱ्याची पिळवणूक थांबविण्यासाठी, पारंपारीक शेती ऐवजी आधुनिक व्यापारी शेतीसाठी शेतकऱ्यांना प्रोत्साहन देण्याचे काम या कक्षाद्वारे केले जात आहे.

वकिलांचं संघटन :न्यायदान कक्ष'

या देशात तितक्याच जोमाने धार्मिक उन्माद वाढण्याच्या दिवसेंदिवस घटना वाढतांना दिसत आहे. बेरोजगारी वाढवून येथील तरुणांना निराशेच्या आणि दारिद्र्याच्या खाईत लोटले आहे. जेनेकरुन अशा नैराश्य आलेल्या दिशाहिन तरुणांची धर्माचे ठेकेदार फौज तयार करुन त्यांच्या हातून धर्माच्या नावावर विध्वंसक कृत्ये सहज करवून घेतल्या जातात व नंतर त्याना वाऱ्यावर सोडून दिल्या जाते (ीश ींही).चुकिचा इतिहास त्यांच्यापुढे मांडून समाजात त्यांच्याकडून कलह निर्माण केल्या जातो, अशा तरुणांचे आयुष्य बरबाद केल्या जाते, त्यांचे मास्टरमाइंड पुराव्या अभावी किंवा शासनाच्या उदासिनतेमुळे मोकाट फिरतात, अशांच्या न्यायव्यवस्थेच्या माध्यमातून मुस्क्या आवळण्याचे काम, अन्याय अत्याचारा विरोधात तरुणांना न्याय मिळवून देण्यासाठी एक वकिलांच संघटन न्यायदान कक्षाच्या रुपाने कार्य करत आहे.

कलाकारांचं संघटन : संगीतसुर्य केशवराव भोसले सांस्कृतिक परिषद

मानवी जीवनात कलेला फार अनन्यसाधारण महत्व आहे, कलेमुळेच मानवी जीवनाला सौदर्य प्राप्त झाले आहे.कलेच्या माध्यमातून कोणतीही गोष्ट मानवी मनावर लवकर बिंबवल्या जावू शकते,रशियन जनतेला आपली मराठी हिंदी भाषा कळत नव्हती तरी अण्णाभाऊ साठेंनी आपल्या शाहिरी व पोवाड्याच्या माध्यमातून छ.शिवरायांना रशियासारख्या विदेशी धर्तीवर पोहचविले,एवढी ताकत एखाद्या कलेत असते. चित्रकलेच्या, नाटकाच्या,लघुपट,चित्रपटाच्या माध्यमातून आपल्या प्राचीन संस्कृतिचे प्रभावी दर्शन घडवू शकतो,परंतु या क्षेत्रावर उच्चवर्णीयांचाच प्रभाव असल्याने आपल्यापुढे चुकिचे कथानक नाटके चित्रे इत्यादिंच्या माध्यमातून चुकिचा इतिहास रंगवून आपली दिशाभुल करुन शोषन केले,त्यांनी मात्र आपल्या स्वत:च्या मुलींना अभिनेत्री,अँटमगर्ल सारख्या सोज्वळ नावाने अंगप्रदर्शन करुन अमाप पैसा कमवला परंतु बहुजनांच्या मुलींनी साधा सलवार नेसला टिकली लावली नसेल तर आम्ही यांची संस्कृति बाटवत होतो,धर्म बुडवत होतो.म्हणून आता या कक्षाच्या माध्यमातून आपल्या बहुजनांच्या मुलांमुलींना या क्षेत्रात संधी मिळावी,त्यांच्या कलागुणांना वाव मिळून चांगले कलावंत निर्माण व्हावे,त्यांनी फार मोठी प्रगती करुन आर्थीक संपन्न बणावे व आपल्या कलेद्वारा आपला खरा जाज्वल सत्ये इतिहास समाजापुढे मांडून समाज जागृती करुन समाज ऋण फेडण्याचे कार्य हा कक्ष करत आहे.

जगद्गुरु तुकोबाराय साहित्ये परिषद कक्ष

या देशात आर्यांच्या आक्रमनानंतर मातृसत्ताक निसर्गपुजक सिंधु संस्कतीचा ह्रास करण्यात आला या देशात तक्षशिला,नालंदा सारखी जगप्रसिद्ध अशी विश्वविद्यापीठे होती, जगभरातून विद्यार्थी येथे शिक्षण घेण्यासाठी येत एवढी समृद्ध शिक्षण व्यवस्था या देशात होती,त्यामुळेच आपला देश सिंधुसंस्कृतित सुखी समृद्ध होता म्हणूनच तर भारताला सोन्याची चिडीयॉ म्हणत परंतु या विदेशी आर्यवैदिकांनी ही विश्वविद्यालये व ग्रंथ भांडार जाळून खाक केले,पुढे वर्णव्यवस्था निर्माण करुन सिंधुजनांना शिक्षणबंदी करुन आर्यवैदिक यांनी शिक्षण क्षेत्र आपल्या ताब्यात घेवून त्यांनी आपल्या सोईनुसार साहित्ये निर्मिती केली,अनेक कलोकल्पित पोथ्या पुराने लिहून आपला सिंधुजनांचा समृद्ध वारसा दुषित केला.आज आपल्या समृद्ध वारशाच्या सत्ये इतिहासाचे संशोधन व लेखन करने,खरा इतिहास आपल्या समाजापर्यंत पोहचवने,महापुरुषांचे,संतांचे विचार साहित्याचा प्रचार व प्रसार करने,स्वत:च साहित्ये निर्माण करने,प्राचीन साहित्याचा चिकित्सक अभ्यास करुन समाजापुढे विश्लेषक मांडणी करने,नवोदितांना साहित्ये निर्मितीकरिता प्रोत्साहन देण्याचे कार्य जगद्गुरु तुकोबाराय साहित्ये परिषद या कक्षाद्वारे अविरत सुरु आहे.

उद्योजकांचं संघटन : उद्योजक कक्ष.

उद्योगी तरुण हा आपल्या कुटुंबाचं समाजाचं पर्यायाने देशाचं भविष्य बदलवू शकते वर्तमान स्थिती बघता सरकारी नोकऱ्या जवळ जवळ दुरापास्त झाल्या आहे,बेरोजगारांची फौज निर्माण झाली आहे,हाताला काम नसेल तरं 'विनाशकाले विपरित बुद्धी' या म्हणी प्रमाणे आपल्या जीवनात नैराश्य निर्माण होवून आपण अलगत विघातक शक्तीच्या जाळ्यात अडकून तरुण मुलं आपले आयुष्य बरबाद करुन घेते, तेव्हा तरुणांच्या हाताला काम मिळावे,त्याला छोटामोटा उद्योग करुन सुखी जीवन जगता यावं यासाठी यशस्वी उद्योजकांचं एक संघटन उभं करुन त्याद्वारा वेगवेगळ्या उद्योगांबद्धल माहिती,प्रशिक्षण,अर्थसहाय्य,रोजगार मिळवून देण्यास मदत करने व उद्योगी तरुण निर्माण करणे हा मुख्य उद्देश डोळ्यापुढे ठेवून या कक्षाची निर्मिती करण्यात आली असून त्याप्रमाने वाटचाल सुरु आहे.

मराठा वर वधु सुचक कक्ष

मातृसत्ताक संस्कृती नष्ट केल्या गेल्यानंतर स्त्री ही फक्त उपभोगी वस्तु म्हणून या वर्णव्यवस्थेत स्त्रीला स्थान देण्यात येवून हीन वागणूक देण्यात आली.लग्न म्हणजे स्त्रीचा बोझ असून त्याबदल्यात तिच्या मातापित्याकडून भरपाई म्हणून हुंडा घेण्याची वाईट प्रथा या वर्णव्यवस्थेत सुरु झाली.याचा परिणाम अनेक मुली हुंडाबळीच्या शिकार होत आहे,मुलीचे वडिल कर्जबाजारी होवून आत्महत्या करत आहे,अशा परिस्थितून समाजाला जागृत करण्याचं काम, बिना हुंड्याने फक्त एक रुपयात मराठा वधु वर कक्ष शिवविवाह मेळावे घेवून बिना खर्चाने शेकडो हजारो विवाह या कक्षाच्या माध्यमातून आजपावेतो पार पडत आले आहे.

संत नामदेव तुकाराम वारकरी परीषद.

सिंधुजन बहुजनांना वैदिकांच्या पाखंडी दैववादी कर्मकांडातून अंधश्रद्धेच्या मानसिक गुलामगीरीतून समाजाला मुक्त करण्यासाठी आपल्या अभंगरुपी साहित्यातून या वैदिकांच्या शोषणावर घनाघाती वार केले हे वार या वैदीकांना एवढे असह्य झाले की तुकारामाच्या गाथा इंद्रायणीत बुडवून संत तुकारामांचाही खुन करुन पुष्पक विमानाने वैकुंठाला गेल्याची आरोळी ठोकावी लागली.एवढं प्रभावी शस्त्र संत नामदेवांनी व तुकारामानी आपल्या जीवनाच्या कल्यानासाठी दिलं परंतु अजूनही त्या अभंग रुपी गाथेचा आपल्या कल्यानासाठी आपण उपयोग करुन घेवू शकलो नाही तेव्हा त्यांच्या महान साहित्याचा व विचारांच्या जानकारांचं संघटन नामदेव तुकाराम वारकरी परिषद या कक्षाद्वारे त्यांच अधुरं राहिलेलं कार्य पूर्ण करण्याचा प्रयत्न केल्या जात आहे.

शिवधर्माचे प्रकटन विश्वातील महान क्रांतीकारक घटना

मराठा सेवा संघाद्वारा या देशातल्या ८५ टक्के सिंधुजनांना शिवधर्माच्या रुपाने आपल्या अती प्राचीन वैभवशाली मातृसत्ताक सिंधु संस्कृतिचा वारसा परत मिळवून दिला ही फार मोठी उपलब्धी आहे.मानवी जीवनामध्ये धर्म ही मुलभूत गरज नसली तरी धर्माचे स्थान संवेदनशील बणविले गेले आहे,धर्मरक्षणाच्या नावावर माणूस वाट्टेल ते करण्यास वेळप्रसंगी प्राणही देण्यास एका पायावर तयार होतो.एवढा नाजुक आणि संवेदनशील विषय हाताळतांना 'शिवधर्म गाथेच्या रुपाने इतर धर्माला कसलाही धक्का न लावता सखोल अभ्यासांती सर्व विवेकवादी पुरोगामी सिंधुजनांना आपल्या खऱ्या धर्माचा व संस्कृतिचा परिचय करुन दिला.कोणत्याही धर्माला धर्मसंस्थापकाचे व धर्मग्रंथाचे एक अधिष्ठान असते.जगामध्ये जे जे प्रचलीत धर्म आहे त्यांचा संस्थापक किंवा उपदेशक व आचरणाचा एक विशिष्ट धर्मग्रंथ आहे. त्यामुळेच जागतीक पातळीवर अशा धर्मांची नोंद होवून मान्यता मिळली व प्रसार प्रचार झाला. त्यामुळे संपूर्ण जगभरातील प्रत्येक देशात थोड्याफार प्रमाणात त्या त्या देशातल्या स्थानिकांमध्ये बौद्ध, मुस्लीम, ख्रिचन धर्म पाहवयास मिळतो परंतु हिंदु हा धर्म भारताऐवजी जगात इतरत्र जगातल्या प्राचीन अखंड भारत वगळता इतर देशाच्या स्थानिकांमध्ये दिसत नाही इतर देशात कोणी हिंदू असेलही तरी तो भारतातून गेलेलाच असेल, यावरुन स्पष्ट होते की हिंदु या धर्माला जागतीक मान्यता नाही कारण या धर्माचा विशिष्ट धर्मग्रंथ किंवा संस्थापक नाही त्यामुळे या धर्माचा जगात प्रचार व प्रसार होवू शकला नाही. त्यामुळे हिंदु हा धर्म नसून ती एक संस्कृती, जीवनप्रणाली असल्याचे सर्वोच्च न्यायालय तथा अनेक विद्वानांनी स्पष्ट केले आहे.आपली ही जीवनप्रणाली महान निसर्गपुजक सिंधु संस्कृती असून ही संस्कृति म्हणजे बळीवंशापासून चालत आलेला शिवाचा वारसा लाभलेला खरा शिवधर्म आहे, कालांतराने अपभ्रंवशाने किंवा कोणाच्या हिन दुसने देण्यावरुन सिंधु चे हिंदु असे प्रचलन झाले! पुढे आर्यवैदीकांनी या महान संस्कृतीवर आक्रमन करुन होम,हवन,बली,यज्ञासारखी अंधश्रद्धेची कर्मकांड घुसडवून ही संस्कृती विदृप केली याला विरोध करणाऱ्या आपल्या महापुरुषांचे कपटाने खुन केल्या गेले,त्याच्यावर काल्पनीक कथा रचून कपोकल्पित साहित्ये तयार केले गेले व त्याद्वारे आपल्याला मानसिक गुलाम करुन श्रद्धेच्या, आस्थेच्या नावावर आपली लुट सुरु केली आम्ही आमच्या घामाचा, कष्टाचा मेहणतीचा पैसा पोटाला चिमटा मारुन मंदिराच्या दानपेट्यात दान म्हणून भरत गेलो आणि त्यावर हा तीन टक्के शोषक वर्ग शक्तीशाली बनून आपल्यावर राज करत आहे आजतागायत आपण त्यांच्या शोषणाचे बळी ठरत आहो.

मराठा सेवा संघाने सखोल प्राचीन साहित्याच्या चिकित्सक अभ्यासाअंती या आपल्या पुरातन शिवधर्माचे पुनरुज्जीवन करुन जिजाऊ जन्मोत्सव दिनी १२ जानेवारी २००५ ला मातृसत्तेचं मॉ.जिजाऊ हे प्रतिक डोळ्यासमोर ठेवून मातृतिर्थ सिंधखेडराजा येथे शिवधर्माचे प्रकटन केले व या देशातील सर्व सिंधुजनांना शिवधर्म संसदेने आपला ऐतिहासिक शिवधर्माचा खरा वारसा शिवधर्म गाथेच्या रुपाने आचरणासाठी उपलब्ध करुन दिला व त्याप्रमाने आज बहुसंख्य सिंधुजनांनी आचरन करणे सुरु केले आहे. ही विश्वातली महान क्रांतीकारक घटना आहे.

शिवधर्माची ठळक वैशिष्टे

शिवधर्म सिंधुजनांच्या प्राचीन मातृसत्ताक निसर्गपुजक महान अशा सिंधुसंस्कृतीच प्रकटन(पुनरस्थापन)असून या आपल्या सिंधुसंस्कृतीवर पुरुषप्रधान वैदिक निसर्गविनाशक शोषक यज्ञ संस्कृतीच झालेलं आर्यांच आक्रमन शिवधर्म नाकारत आहे. शिवधर्म हा मानवतावादी धर्म असून मानव हिच एकमेव जात शिवधर्म मानतो,शिवधर्मात कोणत्याही प्रकारच्या जातीभेदाला थारा नाही.ज्यांना ज्यांना आमचा सिंधुजन भारतीय समाज देव मानत आलेला आहे ते देव म्हणजे आमच्या महापुरुषांचे मानवी रुपे असल्याचे शिवधर्म मानतो, तेवढीच आपल्या या देव गणलेल्या महापुरुषांप्रती शिवधर्माची श्रद्धा आहे.

✻ सिंधुजनांच्या महापुरुषांना संपवून त्यांच्याप्रती आमच्या ह्दयात असलेल्या श्रद्धेचा फायदा उठवण्यासाठी त्यांना विदृप करुन देव बनवून आर्य वैदिकांनी जी शोषक कर्मकांडे तथा पोथी पुराणे रचली ती शिवधर्माला मान्य नाही.शिवधर्मात पुरोहीताला स्थान नसून प्रत्येक व्यक्ती स्वतःचे संस्कार स्वतःच पार पाडू शकते.शिवधर्म विज्ञानव-ादी धर्म असून चिकित्सा करण्याचे पूर्णपणे स्वातंत्र्य आहे.अंधश्रद्धेला शिवधर्मात कसलाही धारा नाही.शिवधर्माचा पाया न्याय,समता,स्वातंत्र्य आणि बंधुता हा आहे. शिवधर्मात मातृत्वाला सर्वोच्च स्थान असून प्रत्येक संस्कारविधित महिलांना प्रथम सन्मान दिला जातो. राष्ट्रमाता जिजाऊंना सर्वोच्च मातृत्वाचे प्रतिक म्हणून शिवधर्माने स्वीकारले आहे.

✻ शिवधर्मात सण उत्सव साजरे करतांना रुढी परंपरेनुसार तथा अंधानुकरणानुसार चालत आलेली कर्मकांडे,समाज विघातक तथा निसर्ग विघातक अशा बाबी टाळून डोळस व चिकित्सकपणे सामाजिक दायित्वाचे उपक्रम घेवून सण उत्सव साजरे करण्यास पुर्णपणे मुभा आहे.शिवधर्माचा मार्गदर्शक ग्रंथ शिवधर्म गाथा धर्माच्या संकल्पनेसह,आपले प्रेरक महामानव,तसेच देवता मानली गेलेली प्रेरक व्यक्तिमत्वे,विवाह संस्कार,विधवा स्त्रीचा पुनर्विवाह संस्कार,डोहाळे जेवन संस्कार,नामकरण संस्कार,शाळा प्रवेश संस्कार,ऋतुप्राप्ती संस्कार,शरीरज्ञान संस्कार,कला क्रीडा संस्कार,आपकमाई संस्कार,समाजऋण जाणीव संस्कार,गृहप्रवेश,अंत्यविधी आदी सर्व संस्कार,ईश्वर आणि आनुषंगिक तत्वे,अनेक महत्वाच्या संकल्पना,महत्वाच्या सणासह इतंभू मार्गदर्शन शिवधर्मगाथेत केलेले आहेत.

लेखप्रपंच वाढत असल्यामुळे विस्ताराने न घेता थोडक्या मांडण्याचा प्रयत्न करीत आहो.

मराठा सेवा संघाची ही क्रांतीकारक पुरोगामी चळवळ ३२ कक्षाच्या माध्यमातून देशाच्या एकतेला,अखंडतेला,धर्मनिरपेक्षतेला,बंधुभावाला,सहिष्णूतेला बाधा पोहचवर्णाऱ्या शक्तींवर अंकूश ठेवून देशसेवेचे महान कार्य करार्णाऱ्या या ३२ कक्षाची माहिती व्हावी यासाठी विस्ताराने न सांगता ती यादी आपणासमोर ठेवीत आहो.

मराठा सेवा संघ आणि ३२ कक्ष

१, संभाजी ब्रिगेड
२, जिजाऊ ब्रिगेड
३, वीर भगतसिंग विद्यार्थी परिषद
४, पद्मश्री विठ्ठलराव विखे-पाटिल२ कृषि परिषद
५, पंजाबराव देशमुख शिक्षक परिषद
६, नामदेव-तुकाराम वारकरी परिषद
७, तुकोबाराय साहित्य परिषद
८, केशवराव भोसले कला-संस्कृति व क्रीडा कक्ष
९, महात्मा फुले इतिहास अकादमी
१०, मराठा समन्वय कक्ष
११, मराठा विचारवंत कक्ष
१२, शिवराज्य पक्ष
१३, राजर्षि शाहू शिक्षण परिषद
१४, शिवधर्म पीठ व जिजाऊ सृष्टि
१५, मराठा अर्थकोष कक्ष
१६, तानुबाई बिर्जे पत्रकार परिषद
१७, मराठा बालकल्याण कक्ष
१८, मराठा वसतिगृह कक्ष
१९, मराठा विद्यार्थी दत्तक योजना
२०, मराठा न्यायदान कक्ष
२१, मराठा वधु-वर सूचक कक्ष व सामूहिक विवाह कक्ष
२२, शंकरराव मोहिते सहकार परिषद
२३, मराठा गृहनिर्माण कक्ष
२४, मराठा समेट कक्ष
२५, मराठा व्यसनमुक्ति कक्ष
२६, मराठा उद्योजक कक्ष
२७, मराठा प्रबोधन कक्ष
२८, मराठा विज्ञान व तंत्रज्ञान कक्ष
२९, मराठा आरोग्य कक्ष
३०, विश्व शाहिर परिषद
३१, ड्क्खत तजखउए
३२, छत्रपती शिवराय मुस्लिम ब्रिगेड.

(टिप - यामध्ये शिवराज्य पक्ष हा कक्ष सध्या विसर्जीत आहे...तसेच काही कक्षाचे आदरनीय खेडेकर साहेबांनी नामांतर केलेले आहे.)

मराठा सेवा संघाची उपलब्धी

१,गरीब बहुजनांच्या ग्रामीण भागातील विद्यार्थ्यांना शहरात शिक्षणासाठी प्रत्येक जिल्ह्याच्या ठिकाणी वस्तीगृह व अभ्यासिकेची सोय उपलब्ध करुन दिली.
२,मातृतिर्थ सिंधखेडराजा येथे भव्य अकराशे कोटीचा जिजाऊ सृष्टी प्रकल्प निर्माणाधिन. याकरीता शिवप्रेमीकडून १ रुपया पासून आपल्या इच्छेनुसार थेट जिजाऊ सृष्टीच्या खात्यात आनलाईन शिवदान करण्याची सुविधा.
३,नागपूर येथे भव्य बळीराजा कृषी संशोधन केंद्राची निर्मीती.
४,घर तिथं वाचनालय चळवळ.
५,गांव तिथं शाखा.
६,स्पर्धा परिक्षाचे मोफत मार्गदर्शन वर्ग तथा होतकरु विद्यार्थ्यांना आर्थीक मदत.
७,इयत्ता दुसरी ते नववी च्या विद्यार्थांसाठी णझडए चझडए च्या धर्तीवर ठढडए (ठरींळे-परश्र ढरश्रशपीं डशरीलह एराळपरींळेप)ही राज्यस्तरीय स्पर्धा परिक्षा दर वर्षी डॉ.पं.दे.रा. शि.प.कक्षाद्वारा आयोजित करण्यात येवून पात्र विद्यार्थांना स्कॉलरशिप,तथा गोल्ड सिल्व्हर मेडल ने पुरस्कृत करण्यात येतात.
८,प्रत्येक कक्षाचे तालुका,जिल्हा,राज्य तथा राष्ट्रीय अधिवेशने,परिषदांचे आयोजन.
९,प्रत्येक जिल्ह्यात जिजाऊ सहकारी पतसंस्था स्थापन.
१०,वधु वर कक्षाच्या माध्यमातून शिवविवाह मेळाव्याचे आयोजन करुन विना खर्ची शेकडो शिवविवाह पार पाडल्या जाते.
११,महापुरुषांच्या जयंत्या,पुण्यतीथ्या,बाल संस्कार शिबीरे,व्याख्यानमाला,प्रबोधन शिबीरे,आदी उपक्रमांतून समाजजागृती....इत्यादी अनेक उपक्रम
१२,सुशिक्षित बेरोजगार युवकांना देश विदेशात रोजगार संधी उपलब्ध करुन देण्यासाठी मार्गदर्शन कार्यशाळांचे आयोजन
१३,समाज जागृतीसाठी उत्कृष्ठ निडर वक्ते मराठा सेवा संघाच्या चळवळीत तयार झाले.

विनम्र आवाहन: सन्माननिय खेडेकर साहेबांनी मोठ्या कष्टानी वाढवलेल्या मराठा सेवा संघ या लोक चळवळीने अनेकांना मोठ केलं आपणही तन मन धनाने चळवळीला अधिक मोठं करुया जिजाऊ सृष्टीच स्वप्न आपल्या अमुल्य योगदानाने साकार करुया.

! ! जय जिजाऊ ! !

रामचंद्र सालेकर ९५२७१३९८७६,चंद्रपूर.

संरक्षित सोयाबीन पिकाला विमा योजनेतून २५ टक्के जोखीम नुकसान भरपाई देण्याचे शासनाचे आदेश

भाजपा नेते आ. रमेशआप्पा कराड यांच्या पाठपुराव्याला यश

लातूर : – पावसाचा मोठा खंड पडल्याने चालू खरीप हंगामातील सोयाबीन सह इतर पिकाचे मोठे नुकसान मोठे नुकसान होऊन अडचणीत सापडलेल्या शेतकऱ्यांना भाजप नेते आ. रमेशआप्पा कराड यांनी पंतप्रधान पिक विमा योजनेतून विमा संरक्षित पिकांना २५% जोखीम अग्रीम विमा नुकसान भरपाई तात्काळ देण्याची शासनाकडे मागणी करून पाठपुरावा केल्याने येत्या महिनाभरात लातूर जिल्ह्यातील साठ महसुली मंडलातील शेतकऱ्यांना विमा संरक्षित पिकांना २५% जोखीम रक्कम देण्याचा आदेश शासनाच्या वतीने देण्यात आला आहे.

चालू खरीप हंगामात शेतकऱ्यांनी सोयाबीन मूग उडीद तूर आधी पिके मोठ्या प्रमाणात घेतली पिके ही जोमात आली होती मात्र ऑगस्ट महिन्यात पावसाचा मोठा खंड पडल्याने पिकाची वाढ खुंटली सोयाबीन फूल धरण्याच्या अवस्थेत असताना पावसाचा ताण बसल्याने ८० ते ९० टक्के पिकाचे नुकसान झाले असल्यामुळे शेतकरी मोठ्या आर्थिक अडचणीत सापडला आहे ही सत्य परिस्थिती एका पत्रात नमूद करून भाजपा नेते आ. रमेशआप्पा कराड यांनी अडचणीत संकटात सापडलेल्या शेतकऱ्यांना दिलासा देण्यासाठी लातूर जिल्ह्यातील शेतकऱ्यांना पंतप्रधान पिक विमा योजने–तून विमा संरक्षित पिकांना २५% जोखीम अग्रीम विमा नुकसान भरपाई तात्काळ देणे अत्यंत गरजेचे आहे अशी मागणी गेल्या २३ ऑगस्ट २०२३ रोजी राज्याचे मुख्यमंत्री, उपमुख्यमंत्री, महसूल मंत्री, कृषीमंत्री, जिल्हयाचे मा. पालकमंत्री आणि लातूरचे जिल्हाधिकारी यांच्याकडे केली होती.

पंतप्रधान पिक विमा योजना खरीप हंगाम २०२३ अंतर्गत हंगामातील प्रतिकूल परिस्थिती पावसाचा खंड पाहता चालू वर्षाच्या अपेक्षित उत्पादनामध्ये गेल्या सात वर्षातील सरासरी उत्पादन तुलनेत ५० टक्के पेक्षा जास्त घट अपेक्षित असेल तर येणाऱ्या नुकसान भरपाई च्या २५% मर्यादेपर्यंत शेतकऱ्यांना आगाऊ रक्कम देण्याची तरतूद शासन निर्णयात असून याबाबतची अधिसूचना जिल्हाधिकारी तथा जिल्हास्तरीय संयुक्त समिती पंतप्रधान पिक विमा योजना यांच्यामार्फत निर्गमित करण्यात येते.

लातूर जिल्ह्याच्या जिल्हाधिकारी तथा पंतप्रधान पिक विमा जिल्हास्तरीय संयुक्त समितीच्या अध्यक्षा श्रीमती वर्षा ठाकूर घुगे यांनी जिल्ह्यातील सर्व मंडळात झालेल्या सर्वेक्षणाच्या अहवालानुसार सरासरी उत्पन्नाच्या तुलनेत ५०% पेक्षा अधिक घट येणार असल्याने ६० महसुली मंडळातील अधिसूचित पीक विमा क्षेत्रातील सोयाबीन अधिसूचित पिकासाठी संभाव्य नुकसान भरपाई रकमेच्या २५% आगाव रक्कम विमाधारक शेतकऱ्यांना देण्यासाठी एसबीआय जनरल इन्शुरन्स कंपनी पुणे यांना दिनांक १ सप्टेंबर २०२३ रोजी च्या अधिसूचना पत्रानुसार आदेश दिले आहेत.

विमा कंपनीने महिनाभराच्या आत पात्र ठरलेल्या सोयाबीन या अधिसूचित पिकाकरिता साठ मंडळातील सर्व पीक विमा धारक शेतकऱ्यांना संभाव्य नुकसान भरपाई २५% आगाव रक्कम शेतकऱ्यांच्या खात्यात जमा करावी असा आदेश देऊन सदर जोखीम विमा क्षेत्रातील सोयाबीन पिक विमाधारक शेतकरी हे हंगामाच्या शेवटी उत्पादनाच्या आधारे निश्चित होणाऱ्या नुकसान भरपाईसाठी पात्र राहतील व नुकसान भरपाईची आगाऊ रक्कम ही अंतिम येणाऱ्या नुकसान भरपाईतून समायोजित करण्यात येईल असेही शासनाच्या अधिसूचना पत्रात नमूद केले आहे.

जिल्ह्यातील साठ महसुली मंडळात लातूर ग्रामीण विधानसभा मतदारसंघातील कारेपूर, पोहरेगाव, रेणापूर, पानगाव, पळशी, गातेगाव, कासारखेडा, मुरुड, तांदूळजा, चिंचोली (ब.) या महसुली मंडळाचा समावेश असून आ. रमेशआप्पा कराड यांच्या प्रयत्नाला यश आल्याने त्या त्या भागातील शेतकऱ्यांना मोठा दिलासा मिळणार आहे. अडचणीत सापडलेल्या सोयाबीन उत्पादक शेतकऱ्यांना दिलासा देण्यासाठी जोखीम अग्रीम २५% नुकसान भरपाई देण्याचा निर्णय घेतल्याबद्दल शासनाचे आ. कराड यांनी आभार व्यक्त केले आहेत.

एसव्हीएसएस लातूर कॉलेज ऑफ फिजिओथेरपी महाविद्यालयात सीपीसीआर आणि एसीआरएलएस या विषयावर दोन दिवशीय कार्यशाळाचे आयोजन

औसा–श्री वेताळेश्वर शिक्षण संस्था संचलित लातूर कॉलेज ऑफ फिजिओथेरपी आणि नेक्स्ट जनरेशन ग्रुप पुणे यांच्या संयुक्त विद्यमानाने महाविद्यालयांमध्ये सीपीसीआर व एसीआ–रएलएस या विषयावर दोन दिवसीय कार्यशाळेचे आयोजन केले आहे,या कार्यक्रमाला प्रमुख म्हणून नेक्स्ट जनरेशन ग्रुपचे डॉ.मुनिंद्र सावंत आणि डॉ. अली बसेर यांनी तृतीय वर्ष ,शेवटचा वर्ष आणि उत्तीर्ण झालेले विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले या कार्यक्रमाला संस्थेचे अध्यक्ष भीमाशंकर बावगे,सचिव वेताळेश्वर बावगे, कोषाध्यक्ष शिवलिंग जेवळे,प्राचार्य डॉ.विरेंद्र मेश्राम,डॉ.धनश्री शिंदे हे उपस्थित होते,

या शिबिराचे उद्देश म्हणजे धावपळीच्या जीवनामध्ये मानवाला अचानकपणे हार्ट अटॅक येऊ शकतो आणि त्याला प्राथमिक उपचार म्हणून सीपी आर दिला जातो म्हणजे ज्या व्यक्तीला श्वास गुदमरला आहे किंवा हृदयाची गती मंदावली आहे ती पूर्ववत होईपर्यंत छातीवर दाब दिला जातो यामुळे शरीरातील रक्त प्रवाह सामान्य होण्यास मदत होते याशिवाय सीपीआर मध्ये रुग्णाला तोंडानेही श्वास दिला जातो सीपीआर देण्याची एक विशिष्ट पद्धत असते ती या शिबिरत द्राकश्राव्य माध्यमातून शिकविण्यात व सांगण्यात आले या शिबिराला मोठ्या प्रमाणात प्रतिसाद विद्यार्थ्यांच्या माध्यमातून मिळाला आहे.

कव्हा येथील विभागीय स्टेडीयमच्या कामाला गती देण्यात यावी– कव्हेकर

लातूर –लातूर तालुक्यातील कव्हा या गावाची जिल्ह्यात स्मार्ट व्हिलेज म्हणून निवड झा–लेली आहे. या गावची २४ एकर गायराण जमीन विभागीय स्टेडीयमसाठी दिलेली आहे. त्यानंतर विभागीय स्टेडीयमच्या कंम्पाऊंड वॉलचे काम पूर्ण झाले असून पुढील कामाचा प्रस्तावही शासनाने मंजूर केलेला आहे. तरीही विभागीय स्टेडीयमच्या कामाला त्या प्रमाणात गती मिळा–लेली नाही. त्यामुळे कव्हा येथील विभागीय स्टेडीमच्या कामाला तत्काळ गती देण्यात यावी, अशी मागणी किसान मोर्चा गोवा राज्याचे प्रभारी माजी आ.शिवाजीराव पाटील कव्हेकर यांनी लातूरचे जिल्हाधिकारी वर्षा ठाकूर–घुगे यांच्याकडे निवेदनाद्वार केली आहे.

या निवेदनामध्ये कव्हा येथील साठवण तलावाच्या बाजुला पाथवे सुशोभिकरणाच्या कामासाठी शास–नाने मान्यता दिली असून प्रत्यक्ष मात्र सदरील काम पूर्ण झालेले नाही. त्यामुळे ते काम तत्काळ सुरू करण्यात यावे, कव्हा साठवण तलावालगतच्या जमिनीवर गार्डन व तलावात बोटींग योजना प्रस्ताव करण्यात आलेला आहे. त्या प्रस्तावास डी.पी.डी.सी. अथवा शासनाकडून तत्काळ मंजूरी देण्यात यावी, राजीव नगर कव्हा व संभाजी नगर येथील बेघर लोकांना प्लॉट देण्यात आले. त्यातही काही लोकांना कबाले देण्यात आले नाहीत. शासनाच्या नवीन धोरणाप्रमाणे त्यांनाही कबाले देण्यात यावे आदी मागण्यांचा समावेश आहे.

आष्टशील गृहण केल्याने व उपोसथाचे पालन केले तर नक्कीच बौद्ध समाजाचे ऐक्य होणार – भदन्त विमलकिती गुणसिरी

नवी मुंबई / के. एच. हनवते :–
प्रबुध्द सेवा संघ आणि आम्रपाली महिला मंडळ जुईनगर नवी मुंबई यांच्या विद्यमाने श्रावण पोर्णिमा अतिशय उत्साहाने साजरी करण्यात आली. याप्रसंगी पुज्य भदन्त विमलकित्ती गुणसिरी यांची धम्मदेसना आयोजित करण्यात आली होती. भन्तेजी यांनी सांगितले की आपण महिण्यातून चार वेळा उपोसथाचे पालन केले पाहीजे. अष्टशील ग्रहण करुन उपोसथाचे पालन करण्यातूनच बौध्द समाजाचे ऐक्य होणार आहे, एवढेच नव्हे तर संपुर्ण भारतीय समाजात ऐक्य व सामंजस्य निर्माण करण्यासाठी उपोसथ हे एक उत्तम माध्यम आहे. उपोसथाचे पालन करण्यातच प्रत्येक पोर्णिमेचे खरे महत्व आहे. बौध्द समाजाने पाच गोष्टी आचरणात आणल्या पाहीजेत. जाणीवपूर्वक धम्मदिक्षा घेणे, उपोसथ स्वत: पालन करुन कुटुंबांत उपोसथाताची रूजवात करणे, जाणीवपूर्वक नामांतर करणे, उत्पन्नाचा २० वा भाग (५ %) धम्मकार्यासाठी नियमितपणे दान देणे, महिण्यातून एकदा सर्व समाजाने एकत्रीत येणे (प्राज्ञजन परिषद) घेऊन समाजाला एकत्रीत केले तर आपल्या कार्यातून यश संपादन करणे नक्कीच साध्य होईल. शेवटी या कार्यक्रमाचा समारोप सरणतयाने करण्यात आला. बन्सी चिकणे आणि परिवाराकडून उपस्थितांना खिरदान करण्यात आले.

ना. बनसोडे यांच्या उपस्थितीत लातूरात आज श्री कुमारस्वामीजी जयंती समारोह

लातूर : आंतरराष्ट्रीय प्रार्थना योग मंडळ, लातूरच्या वतीने महातपस्वी श्री कुमारस्वामीजी यांच्या ११४ व्या जयंती समारोहाचे आयोजन करण्यात आले आहे. क्रीडामंत्री ना संजय बनसोडे यांच्या उप–स्थितीत रविवार दि. ३सप्टेबर रोजी सकाळी १०. ३० वा. आंतरराष्ट्रीय पार्थना योग मंडळ, गजानन नगर, कातपूर रोड येथे होणाऱ्या या कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी ऍड .जी. एन . हामने हे असणार आहेत. तसेच निवृत्त दूरसंचार अधिकारी व्यंकटराव मुंढे हे प्रमुख पाहुणे असणार आहेत. यावेळी सामूहिक प्रार्थना सभा, मंगलारती आणि महाप्रस–ादाचेही आयोजन करण्यात आले आहे. या कार्यक्रमास बहुसंख्येने नागरिकांनी उपस्थित राहावे असे आवाहन आंतरराष्ट्रीय पार्थना योग मंडळ, लातूरच्या वतीने करण्यात आले आहे.

पुरी येथे स्वतंत्र कोल इंडिया मजदूर संघाची बैठक संपन्न.

स्वतंत्र कोल इंडिया मजदूर युनियनच्या वतीने २६ ऑगस्ट २०२३ रोजी सत्संग भवन, ठाकूरवाडी, पुरी (ओरिसा) येथे स्वतंत्र कोल इंडिया मजदूर युनियनचे राष्ट्रीय अध्यक्ष मा. नवलेश सुखदेव यांच्या अध्यक्षतेखाली व स्वतंत्र कामगार संघ महाराष्ट्र राज्याचे सरचिटणीस डॉ. डीएम खैरे, स्वतंत्र मजदूर युनियन महाराष्ट्र राज्याचे सहसचिव श्री. गणेश उके यांच्या उपस्थितीत कोल इंडियाचे कर्मचारी आणि कोल इंडिया एससी/एसटी एम्प्लॉईज असोसिएशन (सिस्टा) च्या पदाधिकाऱ्यांची बैठक झाली. विधानसभेत डी.एम.खैरे यांनी स्वतंत्र कामगार संघटनेची भूमिका मांडली. आई गणेश उके यांनी कामगार संघटना आणि संघटनांचे हक्क आणि हक्क समजावून सांगितले आणि स्वतंत्र कोल इंडिया मजदूर युनियन, एम.सी.एल., एस. आय. सी.एल. मध्ये करण्याचे आवाहन केले. कोल इंडिया डउ/ड्ढ कर्मचारी संघटना (ड्खड्ढक–) चे राष्ट्रीय अध्यक्ष मा. आर. पी.खांडे, डब्ल्यूसीएल सिष्टाचे सरचिटणीस मा. शुभंकुल रामटेके यांनी कोल इंडिया एससी/एसटी एम्प्लॉईज असोसिएशन (सिस्टा) च्या पदाधिकाऱ्यांशी बोलल्यानंतर स्वतंत्र कोल इंडिया मजदूर युनियनची शाखा स्थ–ापन करण्याचे आश्वासन दिले. एसईसीएलचे श्री.ए.आर. सितार, एमसीएल (ओडिशा)चे श्री. छोटूराम नाईक, एमसीएलचे सचिव, सिस्था, श्री. गोवर्धन नाईक, चउङ, ड्खड्ढक– चे सचिव, माननीय दशरथी नाईक, कुंजा बिहारी, ढ–, चउङ, चउङ चे अध्यक्ष, मा. गोकुळा नाईक, इजउझ, क–,ड्खड्ढ– चे सचिव दुस्मंत कुमार दास आदी उपस्थित होते.

मराठवाडा मुक्तिसंग्राम' या विषयावर विविध दृष्टिकोनातून नावीन्यपूर्ण संशोधन होणे आवश्यक.– डॉ. जयद्रथ जाधव

दिनांक १ सप्टेंबर २०२३ रोजी जिल्हा परिषद माध्यमिक शिक्षण विभाग, जिल्हा माहिती कार्यालय व बाबासाहेब परांजपे फाउंडेशन लातूर यांच्या वतीने आयोजित शौर्यगाथा मराठवाडा मुक्ती संग्रामाची याअंतर्गत सामाजिक शास्त्रे संकुल, स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्या–पीठ, उप –परिसर, लातूर येथे डॉ. जयद्रथ जाधव , सरांचे शौर्यगाथा मराठवाडा मुक्ति संग्रामाची या विषयावर दि.१ सप्टेंबर २३ रोजी व्याख्यान संपन्न झाले. कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी , सामाजिक शास्त्रे संकुलाचे संचालक डॉ. एस. एस. कोंडेकर सर उपस्थित होते. सदर कार्यक्रमात संकुलातील अर्थशास्त्र विभाग प्रमुख डॉ. एस. एच. कडेकर, उपस्थित होते. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक डॉ. बी. आर. पाटील यांनी केले. या वेळी त्यांनी मराठवाडा मुक्तिसंग्रामाचे ऐतिहासिक महत्व व बाबासाहेब परांजपे फाऊंडेशन यांचा उद्देश अधोरेखित केला.

डॉ. जयद्रथ जाधव यांनी मराठवाडा मुक्तिसंग्रामाच महत्व, ह्या लढ्याची नेमकी प्रसंगिकता आणि राजकीय नेतृत्वाने या विषयाला दिलेलं कमी महत्व यावर आपले भाष्य केले. नव्या पिढीने हा लढा नवनवीन व विविध दृष्टिकोनातून समजून घ्यावा तसेच त्याला ज्ञानव्यहरासोबतच प्रत्यक्ष व्यवहारातून उद्याचा मराठवाडा उज्ज्वलं घडवावा..यासाठीच इतिहास समजून घ्याव्याचा असतो असे प्रतिपादन त्यांनी केले. अध्यक्षीय समारोपात डॉ. कोंडेकर सरांनी मराठवाडा मुक्तिसंग्राम आणि स्वातंत्र्यदिन, यामधील फरक अधोरेखित करत या विषयाचे महत्व जाणून घेण्यास विद्यार्थ्यांना प्रेरित केले.

कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन डॉ. अनिल जायभाये, व आभार प्रदर्शन विजयकुमार उपाडे यांनी केले. या कार्यक्रमाला विद्यापीठ, उप–परिसरातील प्राध्यापक, डॉ. डी. आर. आदमाने, डॉ.बी.बी.आदमाने, श्री. दत्ता करंडे, प्रा.पंचशील डावकर, प्रा.विद्या हातोळकर, प्रा. त्र्यंबक गवळे, प्रा.संजय स्वामी, प्रा. बसवराज स्वामी यांच्या सह शिक्षकेत्तर कर्मचारी व विद्यार्थी उपस्थित होते.

PRINTED BY MAHESH MOTIRAM RATHOD, OWNED, PUBLISHED & EDITED BY ASHOK NAMDEVRAO HANWATE, PRINTED AT MAYUR PRINTERS, PLOT No. B-28, MIDC, NEAR BUS STAND 03, LATUR, Tq. & DIST. LATUR - 413512 (M.S.) PULISHED AT : KHADAK HANUMAN, MILIND NAGAR, LATUR TQ. & DIST. LATUR - 413512 (M.S.) EDITOR : ASHOK NAMDEVRAO HANWATE